

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8. } చెన్నపట్టణము 1922 వ సం. జనవరి నెల 1 కి తేది బుధవారము
సంపుటము. ౮ } దుర్బతి నా మ శం వ త్ప ర ము, పు వ్య మా న బ హు శ పం చ మి గి

No. 230.
వంచిక. ౨౩౦

“ప్రశస్తమైన ఎన్ గల్ బర్లు”

రేస్ మెషిన్ రి ధరలు

ప్రస్తుతము ఇంకను తగ్గించబడియున్నవి

బ్లాక్ స్టోను సూనెయంత్రములు

ఒక క్షణము నుండి మరియొక స్థలమునకు నులభముగా తీసికొని
పోవుటకు వీలగునట్టియు, ఒకేచోట స్థిరముగా కదలకుండ అమర్చు
నట్టి అవిరియంత్రము, బాయిలరులు అతి చౌకధరలకు దొరక గలవు.

ఫోను నెం 108

నెం 9, సెకండు

తంజివిలాసము, ఎంజిగు మద్రాసు

తైనుబీచ్,

మార్షల్ సన్నుఅండు కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఇంజినియరులు

(1806)

కలకత్తా

మదరాసు

బెజవాడ

బొంబాయి

లాహారు

కంకావూరు

అమృతాంజనము

తలనొప్పిలకు క్రమిద్ధి క్షి. నది.
ఇతర వీధిధమన నొప్పిలకు కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
నంత మాత్రమున నయిదుగురు.
నులభ వెల 0-10-0 అణాలు

మోహినితైలము

సీసా 1-8 0-12-0

తామర తైలము

కచ్చి 1-8 0-12-0

పండ్ల పోడి

కచ్చి 1-8 0-12-0

అమృతాంజనం డిపో,

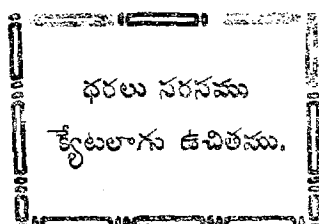
బొంబాయి . మదరాసు,

ఒంటిపొట్టులోనూ తుపాకి గుడ్డిబెట్టకు కంపెనీ తొలిచే
శ్రేయోవత్తది. (3068)

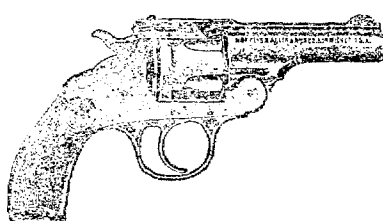
శాశానిధములకు రివోల్వర్లు, అరులేక విడుదలైనవి యె
క్కినవి. [స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.]

౧౨ సెంటరు.

ధరలు సరసము
కేటలాగు ఉచితము.

కాళ్ళను. 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములతో దొరుకును.

చిన్నవి. కేబుల్స్ కెట్టెకోగలిగినవి కూడ దొరుకును.

అంక. ఏ. రామసుబ్రహ్మణ్యం కెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨ బ్రాడ్వే, మద్రా

(3081) “కత్తి కట్టలు”

కెట్టి కత్తి గజము పొడుగు గలవి. పొగ నైనవి.
1-8 ౪౫ 4-8-0.

దేవుని కొనుగోటికి ఉచితము పోషకీకర్యము చేశే.
గురుమూల ఆశ్రమంలో ఒకరూపాయి
అదాపు పంపకలెం. ఏ వెంకటేశ్వర్లు అంక. కో.
కట్టలు అండ్ లాక్ మేకర్స్
వెల్లూరు, (గోదావరి జిల్లా)
కెటిగ్రాఫ్ అప్రెంటిస్ “వందశ్రీ” వల్లభుడు.

స్వరాజ్యము వచ్చు టెట్లు?

[చల్లా జగన్నాథంగారు]

భారతీయులు స్వరాజ్యమున కర్హులైనట్లు లామని మీన మేషములు లేక్క పెట్టుకాలముగడచినది. స్వరాజ్యమునకు అర్హులుగానివా రెవరును ప్రపంచమునలేరు. తిలకుమహాశయుడు ముందును, పిదప గాంధీ, దాసుమున్నగు వేర్తెలు దెల్పినటుల స్వరాజ్యము ప్రతిపాదనలను జనవ్యవస్థయు, అట్లయినను భారతదేశము వంటి నిరంకుశాధికారవర్త పరిపాలితదేశములో ఆజన్మవ్యవస్థ ముయ్యింకా ఫలము ననుభవించుట దుర్లభము. ఆధ్యాత్మిక బుద్ధితో యోచించి ప్రాపంచిక కాంక్షలేక వ్యభిచారుల వారించు విరాగుల కప్పడను స్వరాజ్యమే, అనందమే, సౌఖ్యమే, వారలకు కష్టమనుమాట లేదు. ఎల్లప్పుడను వారు భగవదారాధనతత్పరులై, సర్వవిధముల స్వాతంత్ర్యమును గల్గి ఆనందాంబుధి నోలలాడుచుందురు. అట్టివారికి స్వరాజ్యము లేకుండుటగాని వచ్చుటగాని లేదు. ఇకను స్వరాజ్యము లేదే, వచ్చుటెట్లు అనుచుచాలా యాభౌతికప్రపంచములో నుండి ప్రభుత్వనియమములకును చట్టములకును బద్ధులై యుండువారలకు మాత్రము గల్గును. ఇప్పుడీ సంస్థానము ఆధికముగ నున్నది కావున దానిని విచారించవలయును.

పరాధీనభారతమును స్వాధీనము చేసికొనుటయే స్వరాజ్యము. ప్రభుభయమున ప్రతిభారతీయునకును భావదాస్యము వీడవలయును. భావములో కాను దానుడ ననుకొన్నాట్లను విముక్తి లేకుండ సర్వకాలము దాసుడుగనే యుండును. తద్దాస్యము ప్రతిభారతీయుడును యెప్పుడు విడనాడి భావస్వాతంత్ర్యమును గల్గియుండునో అప్పుడు దేశ మంతటను స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన దనవచ్చును. భావస్వాతంత్ర్యము గల్గితే రహస్యముననుడిగూడ నుండదు. నున ను వికసించును. వికారభావ ముండును. సర్వవ్యవస్థలు గల్గును. ద్వేషముభయి అంద అపై ప్రేమబాడమును. భావదాస్య మెప్పుడుండునో, అప్పుడు యేమట మాటాడుట కైనను భయముండును. దైర్యముండదు. స్వభావము సంకుచితమై, జ్ఞానము లేకమై, యెంతటి సదయ హృదయుడైనను తద్దాస్యమునకు లోబడి దుష్కర్మంబుల చేయవలసివచ్చును. కావున భారతీయులందఱును మున్ముందు భావదాస్యమును తొలగించుకొనవలయును.

దాస్యభావము తొలగినపుడు వాక్కురస్వాతంత్ర్యములు వానియంతట నవియే గల్గును. గాంధీయహాత్మ్య దిష్టాదు స్వరాజ్య కిలాభుతు సువస్థలకన్న వాక్కురస్వాతంత్ర్యమును బొందుటావశ్యక మని యంగీకరించుచున్నావలె. దేవుచున్నాడు. వాక్కురస్వాతంత్ర్యమున, యిష్టము వచ్చుటలై మూటాడి, యిష్టమువచ్చి పనిచేయుటగాదు. ప్రతిమాపునకును కొన్నిభావము లుండును. ప్రస్తుత ప్రభుత్వపద్ధతిలో ఆభావములను వెల్లడిచేయుటకు కొన్నియంతకములు గలవు. అట్టివేదమున లేకుండ స్వీయాభిప్రాయముల దెలుపుటకు స్వాతంత్ర్యమును గల్గియుండవలయును. అట్లేకర్మలయందుగూడాను, ఏదైన పనిచేయుటకు స్వాతంత్ర్య ముండవలయును. కావున యీ వాక్కురస్వాతంత్ర్యము ముందు లభింపవలయును. ఈ స్వాతంత్ర్యమును బొందుటకే గాంధీయహాత్మ్య గాంధీయక్త కాననోల్లంఘన వను మార్గమును జూచెను. తద్వారా స్వాతంత్ర్యమును బొందవచ్చునని పొందితీరదము. కాననోల్లంఘనము జేయుటకుముందు వానికి బద్ధులైయుండుటను కేర్చుకొన వలయును. కాననములకు బద్ధులైయుండిన వానికే యల్లంఘనమున కేమియో జెలియను ఏకాగ్రమైన మనస్సే వాక్కురస్వాతంత్ర్యము సరికట్టినపుడు దాని నుల్లంఘించుట మానవుని విధియైయున్నది. అటుల నుల్లంఘించుటకు తగిన దైర్యధైర్యములును, సత్కార్యహింసలను, ధర్మబుద్ధియును నుండవలయును కష్టసుఖములకుం దేకబుద్ధి గలవాడై యుండవలయును. కాననోల్లంఘనమునకు కష్టమేగాని సుఖములేదు. కారాగారములకు వెళ్లుటయే కాననోల్లంఘన ఫలితము. అచటనే వెళ్లిన స్వాతంత్ర్యముండునని మహాత్ముడు జెప్పించున్నాడు. ఎంతటికష్టము లనుభవిం చించినా స్వరాజ్యము కలది కేరకున లోనికి వచ్చును. ప్రస్తుతము ప్రతిభారతీయునకు జేయవలసినది కాననోల్లంఘనమును, అనగా వాక్కురస్వాతంత్ర్యము గల్గించుచుండుటగా, తత్ఫలితము కష్టభావమునై యున్నది. కష్ట ఫలితమును వాక్కురస్వాతంత్ర్యము గానేరదు. కష్టము దీనిసంస్థాపకము చేసిన స్వరాజ్యము ఒకరియొద్దగాదు. బ్రిటిషు

పన్నుల నిరాకరణము

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు గారు.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా సంఘమువారు, యీనెల 11 వ తారీఖున బంధువుల సమావేశమై, గవర్న మెంటువారికి పన్నులు చెల్లించుటకుగాని, నిరాకరింుటకుగాని రయతులకు పది నోజులు వ్యవధియిచ్చుటకును యీలాగా భూమి పన్ను మొదటికి స్త్రీ చెల్లించక, ప్రతిగ్రామములోని పెద్దలు యావిధానమును యిష్టపడుదురో లేదో, యీనెల 23 వ తారీఖున పావు ప్రయాణమునకు పోయి పన్నులుగా చెప్పబడునట్లు, ఒక తాలూకాలోగాని, కనీసము ఒక ఫిర్యాలోగాని అన్ని గ్రామములలో నూటికి యేబదిమంది యెక్కువైనను పన్నుల నీయకుండుటకు సంతకములు పెట్టి సిద్ధముగానున్నట్లు తేలిన గాని, యీ విధానము ఆగంభించుటకు వీలుండదని గూ ఫిర్యా నిందినారు.

ఇది రోగికి ఆభయమందు—సింహాగ్రహారణమే యని చెప్పవచ్చును. దీనితో బ్రతుకుటయో వచ్చుటయో లేదును. కాబట్టి, తక్షణమే దేవుని ప్రయోగములు సరిగా చేయుటచేనవా అని అనుచున్నామని యీ విషయమును బాగుగా వినిపెట్టి గాని గరళము ప్రయోగించ కూడదని ప్రతివైద్యుడు చెప్పుచున్నాడు. సహాయ నిరాకరణ విధానమునకు మూలకందమైన వాక్కురస్వాతంత్ర్యమును ఆకట్టుచున్న క్రిమినల్ అమెండు మెంటు అప్ర పీనల్ కోర్టు క్రిమినల్ ప్రొసీయ్యుకోర్టు సెక్షనుల నోల్లంఘించి జంతులుకు పాముని ప్రత్యక్షి గాంధీగారు ఆజ్ఞాపించుచుండగా, సేనానాయకుని ఆజ్ఞలను తిరస్కరించి, ఆయన ప్రతిపాదించిన పరిస్థితులలో యేవియు లేని తాలూకాలలో యావిధానమును అచటలో పెట్టుట అనుచితమని కొందరు చెప్పుచున్నారు. కాని యీవిషయమై విద్యాధికుల యభిప్రాయములను పట్టుకొని వారికి తెలియజేయుటకు వ్యర్థ బౌద్ధిక లేదు. ఆయా గ్రామములే దీనిని తేల్చుకొనవలసియున్నది.

కాబట్టి, తక్షణము, ముఖ్యులుగూ పెద్దగ్రామములలో నైనను, భవంతులు, బలంతులు, పలుకుబడికలవారు కలసి చర్చించి, సాధక బాధకములను విచారించి, ఒక నిష్పత్తిభిప్రాయమునకు రావలెను. తమకు పన్నులను నీయకుండు నిరాకరించుటకు యేర్పాటుచేసికొని లేనియడల వీరు యితర గ్రామములకు పో నక్కరలేదు. అట్లు యేర్పాటుచేసి కొన్నయెడల తమ ఫిర్యాలో యితర గ్రామముల వారెంతవరకు తోడ్పడదనో కనుగొనవలెను.

వాతావేనకంబు చేసినయడల తాముకూడ అగలసి యుండురు. గాంధీయహాత్మ్యని యుపదేశము ప్రకారము చేతి నూలుతో చేతితో నేసిన వస్త్రములనే ధరించుట, బ్రిటిషు కోర్టులకు పోక గ్రామ పంచాయితీలనే యేర్పరుచుట మద్యపానమును పూర్తి నిషేధించుట పూర్వపు బదులనే పునరుద్ధారణ ము చేయుట, వాక్కురస్వాతంత్ర్య తేలుగా స్వాతంత్ర్యముల నిమిత్తము కాననోల్లంఘనము కావించుటకు వాలంటియరుగా చేరి శిక్షలనుభవించుట మనములకు కావలసిన సదుపాయములను చేయుచు, అస్పృశ్యతా దోషమును రూఢుమాపుట తిలకు విధికి విరాళములను ప్రోగుచేయుట— యీ మొదలగు విషయములకు తమ యావచ్చుకొని ధారపోసినయెడల, వచ్చే దీనిం బరునాటికి, తమలో ఒకటి కట్టి యేర్పడి పన్నుల నీయకుండు విధానమును జనప్రదముగ ఆచరణలో పెట్టగలుగుదురు. ఈ లోభగ్రామీ మన ప్రభువులు కాళ్లన పేరముకు నచ్చితిరెదరు. అట్లు లొంగక, తమ భుజాశక్తిని ఉపయోగించినయెడల మన యీ ఆభయమందు నుపయోగించవలయు అప్పుడు వారు కమ్మెచ్చిన సాగతీయ తీగను పోలియుండురు.

ఏజిల్లాగాని, యేతాలూకాగాని, యేఫిర్యాలోగాని, యీ విధానము ఆచరణలో పెట్టుటకు సిద్ధముగానున్న యెడల, అక్కడ దానిని ప్రవేశ పెట్టవచ్చునని ఢిల్లీ కాంగ్రెసు కమిటీ

సార్ల మెంటువా గవర్నమెంటునకు వారు మన జనవ్యవస్థమును నిరసరచుట మార్గమే యగును.

కాన భారతీయులందఱును దాస్యభావమును వీడి, వాక్కురస్వాతంత్ర్యమునై కాంక్షుక్తియుగ కాననోల్లంఘనము గావించి, యంతటికి క్రిమినల్ కోర్టు ప్రభుత్వమున కిచ్చు పన్ను నిచ్చుటగూడ వెగపెట్టి అర్హరాజ్యము, స్వరాజ్యమును పొంది, యెట్టి బంధనములలేక స్వరాజ్యానందమున నోలలాడుచుండుగాక!

వారును, గాంధీగారును చెప్పియున్నారు. కాని వారేర్పరచిన కఠిన నియమములు మనస్సునందుకొని కాన్యములాకీ జిగవలెను. పురివిచారి నక్క-వాత పెట్టుకొన్న చందాన, తమరు వెనుకబడి పోగూడదని, అక్కడక్కడ కొద్ది గ్రామములవారు తమ ప్రజలను బలవంతముగ బయలుదేర తీసినయెడల, మనము లొంగిపోయి యీ యుద్ధములో అపజయము పొందుటయేగాక, గాంధీగారి గుజరాతులో జేయు ప్రయత్నమునకూడ వెనుకకు మరల్చిన వారమగుదుము.

గుంటూరు జిల్లాలో పల్నాటి పరిస్థితులకును మన తాలూకాలకును చాలా భేదము కలదు. గోదావరిజిల్లాలో నిరంకుశతాలూకా వంటిది మనకున్నయెడల, యిక్కడను అట్టి పిశూరీ వచ్చియుండును. మెట్ట తాలూకాలను, పల్లతూతాలూకాలను పరిస్థితులు వేరు. గుంటూరుజిల్లాలో ముందుగా యీ విధానమును అవలంబించగల తాలూకాలు ఉండవచ్చును. అక్కడ వారికి గల సాధక బాధకములను గమనించి మనముకూడ దిగవచ్చును. వారి కీవిషయములో ప్రభుత్వాము రాగలదని కించపడకూడదు. దేశమంతయు యీవిధానము జనప్రదముగ కొనసాగవలెనన్న మంచి పరిస్థితులుగల తాలూకాలోనే దీనిని ఆచరణలో పెట్టవలెను. దానివలననే, మన యాంధ్రకాష్ట్ర మంతటను గౌరము రాగలదు.

కృష్ణా గోదావరిజిల్లా వట్టుకు, పన్నుల నియంత్రణప్రచారకులు చెప్పలేదు. చెప్పటకు వారి కధికారములేదు. ఇప్పుడు యీకృష్ణాజిల్లా చరణిప్రయోగము, మన నాయకులు సిరికి పంపించియు త్యాగశిలరు బహుళుంది బయలుదేరిప్రచారము చేయలేదనియు విలపించుటవలన ప్రయోజనమేమి? ఈ జిల్లా ప్రజలు మిక్కిలి తెలివితేటలు కలవారు. ఇతరులు చెప్పేమాటలకు నమ్మి కార్యాచరణలో దిగరు. వారై పత్రికలలోని విషయములు అంగీకరించి విద్యాధికులకంటె బాగుగా వీరికి తెలియును కోర్టులకు కక్షిదారుగగాని, సాక్షులుగగాని దయచేసి, స్టేషన్లకు సలహా నొసగగలరు అన్నవస్త్రములకు లోపములేని యిట్టి మహానుభావులే తమ గ్రామములలో గ్రామకట్టికి యేర్పరచలేనపుడు, వీరి దయావాక్యములకు లోబడియున్న స్టేషన్ల వక్తరులు, కరణములు యేమిచేయుగలరు? వీరి బోధనలను విని వారెవరు? స్టేషన్ల వీరిలోమక. జీవనోపాధిక బాధపడుచున్న స్టేషన్ల తన పట్టాను వదలవలెనట! వీరు మాత్రము ఆగర్భ శ్రీమంతులుగానుండి తమ భూమి పట్టాలను కదలలేనట! ఈబం గారు పిచ్చుకులు యొక శీఘ్రకాలములో తమ త్యాగమును చూపించిన అత త్వరగా స్వరాజ్యము చేపరగలదు నేను వైస చెప్పిన విషయములకు గుడివాడ తాలూకాయే తార్కాణము.

పన్నుల నిచ్చుటను నిరాకరించినయెడల, జవీందారులకును, భూమి ఖామందులకును యాయవలసిన పన్నులు కట్టు బట్టమాత్రము సరిగా యాయవలసిందని తీర్మానమైనది గనుక యిదికొంత మేలే. నాజికుడ ఒకచిన్ని విచ్చుచున్నది. కొంత కాలమునుండి, యెన్నియో తంటాలుపడుచు, దేవాదాయ ధర్మాదాయపు యీనాములను నిలపి, వాని అయికజాను క్రమముగా ఉక్తయోచనకట్లు చేయుచున్నాము గనుక, యీనాములను సేవ్యముచేయు వెద్దలు, గవర్న మెంటు తీగకును యెట్టి వానిని యేలముచేయించి, పూర్వబద్ధిచ్చిన ధర్మములను చెడగొట్టి వద్దని ప్రార్థించుచున్నాను. దైర్యశాలుకు, త్యాగశిలరైన రుతుకులు, తమ స్వంత ఆస్తులను అమ్మించుకొనవచ్చుచుగాని, దేవాదాయ ధర్మాదాయములను నష్టపెట్టదనిని నా ప్రార్థన.

చెన్నపట్టణం విక్టోరియా హాట్లముండి నాటికం ప్రదర్శనం బాటు దీపావళి చంపాలక్రింద విద్యార్థి కొల్లూ సత్య నారాయణగారు యివరలో పంపిర 1002/- గాక 10-12-21 తేది రు 95/-అన్న 11-1-22 తేది రు 132-12-0 న్ను 10దరు ఆంధ్రజాతీయ కళాకాలకు పరివారని తెలియజేయుటకు సంతోషించుచున్నాము.

ఒంగోలు తాలూకా దుర్దుకూరు ఫిర్యాలుతు సుహాజన సద యీనెలతేది 19వ లు, 10 గంటలకు నిగుపలనను. కనుక రైతు సహకారములు తదభిమానులు దయచేయ ప్రార్థింతు. (కాన్యదర్శి)

144 నెక్షము ప్రయోగములు—11-1-22 తేది నెక్ష కొంద్రగ్రామమున శ్రీమతి ప్రారే నానునామగార్లుగారిని, తాలూకా కాంగ్రెసు కాన్యకన్యకం శేంకర్ గురజుడి నుండి గోడు జట్టాధికారులతోగాడికి, అతాలూకాలో కృష్ణాములమర కుపన్యసిందకూడదని నోటీసులు బారీచేయబడినది.

రాజీనామాలు

అసహాయోద్యమముననుసరించి మండపేట బోర్డుమిడిల్ స్కూలులో సహాయోపాధ్యాయులుగ నున్న చహీధర కామేశ్వరరావుగారు తమ పనికి రాజీనామా నిచ్చిరి.

* * *
ప్రస్తుత ప్రభుత్వ స్పృహనిధాన విజృంభణము కేవలించినా సత్య అస్తిత్వము యనస్పెక్టర్ పదవికి రాజీనామా నిచ్చుచున్నాడు. —కురుగంటి సీతారామయ్య, నేమూరు.

* * *
ఈనెల 12 వ తేదీని తణుకు తాలూకాలో రాజీనామాలు దాఖలుచేసిన గ్రామోద్యోగులను విచారణ చేసెదనని నరసాపురం కలెక్టరుగారు పెరవలిలో మకాముచేసి విచారణ చేసిన ఫలితముల వివరము.

* * *
గంజాంజిల్లా ఆస్కాలో వ్యవసాయపు డిపార్టుమెంటు నందు డిమాన్ చేతురు పదవియం దొప్పారుమన్న శ్రీనివాస పురీ బాగారు, ప్రస్తుత రాజీయ పరిస్థితులు ప్రజల యాశయములకు భంగకరముగా నున్నవని తలంచి తాముచూడ దేశోద్యమము తోడ్పడనలెన్ను తుపాహులముతో తమ యుద్యోగ పదవికి రాజీనామా యిచ్చిరి.

* * *
వీరుకండాలోకా 1 వట్టూరు గ్రామముననున్న గౌరెన కొల్లెపర వెంకయ్యగారున్న 2 వీరేశ్వరపురం కర్లం గౌరెన మండలపర్తి రామమూర్తిగారున్న 3 గ్రామముననున్న గౌరెన అడబాల వెంకన్నగారున్న 4 అర్థవరం అశ్వ కర్లం గౌరెన క్రొవ్విడి ముచిరాజుగారున్న 5 కొమ్మర గ్రామముననున్న గారున్న, 6 కొమ్మర గ్రామ అశ్వ కర్లం గౌరెన, అసహాయోద్యమము ననుసరించి తమపదవులకు రాజీనామా నొసంగిరి.

* * *
బాపట్లతాలూకా పెదనంపాడు ఫిర్కా కొమ్మూరు గ్రామ హెడ్ కరణం గంగరాజు వెంకట సుబ్బారావు గారు మునసబు దొప్పలపూడి వెంకట సుబ్బయ్యగారు శివారు మునసబు దొప్పలపూడి అప్పయ్యగారు కట్టపాడుగ్రామ హెడ్ కర్లం గంగరాజు రామకృష్ణయ్యగారు మునసబు గొట్టుముక్కల రంగనాయకులుగారు శివారుమునసబు పాటిబండ్ల పాపయ్యగారు పెదనందిపాడు గ్రామ మొహతాడులు పేతు మొహిదీన్ షేఖర్ రమ్యుసాహేబు గారు మునసబు నూతి బాపనయ్యగారు, ఆంధ్రులందల గ్రామ ఉద్యోగియల శృతియ మహాజన సభ మూడవ తీర్మానము ననుసరించి తమ ఉద్యోగమును వదులు కొని రాజీనామా లిచ్చినారు.

* * *
సగ్గూరువారు అవలంబించుచున్న నిర్బంధవిధానము సహించకనున్న అఖిలభారత దేశీయమహాజనసభ తీర్మానానుసారముగా గుంటూరుజిల్లా వంగోలుతాలూకాలోని యాదిగువ గ్రామోద్యోగులు రాజీనామాలు తమకొల్పిరిని వారివద్ద దాఖలుచేసినారు.

1 కొడికి కరణం అబ్బరాజు సుబ్బారాయుడు గారు 2 కొడికి చిలేజి మునసబ్ బంగారు వెంకటసుబ్బయ్య గారు 3 కొడికి మొహతాడు 4 వేములపాడు కరణం శ్రీకంఠం శ్రీరాములుగారు 5 డిటో మున్సిఫ్ ముప్పగజు బాపానాయుడు గారు 6 మాచవరం డిటో శ్రీకంఠం రాఘవయ్యగారు 7 నేలటూరు కరణం నేలటూరు నారాయణగారు 8 నేలటూరు మున్సిఫ్ దుంపా పేరాడెడి గారు 9 అనమసమూరు కరణం పమిడిఘంటం సుబ్బారాయుడుగారు 10 మున్సిఫ్ మక్కపాటి నరసింహగారు 11 డిటో మొహతాడు.

* * *
దేశీయ మహాజనసభ తీర్మానానుసారముగా గుంటూరు జిల్లా రేపల్లెతాలూకా ఫిట్టిలోలు ఫిర్కాలో ఈదిగువ గ్రామముల గ్రామపాలకులు రాజీనామాలు నిచ్చిరి:—

౧. గొరిగిపూడి:— పులిగడ్డ, కామేశ్వరరావుగారు, కరణం. గొర్రెపాటి గోపయ్యగారు, మునసబు. ౨. పెదపులిపర్రు బొయ్యరాజు రామారావుగారు, కరణం. పుట్టగంటి సుబ్బయ్యగారు, మునసబు. 3. పెనరలంక గుళ్ళపల్లి రెడ్డయ్యగారు, మునసబు. ౪. పెదలంక జటా కామేశ్వరరావుగారు, కరణం. ౫. ఓతరు-గొర్రెపాటి వెంకటయ్యగారు, హెడ్ కరణం. పరుమారి పన్నయ్యగారు, మునసబు. కొర్రెపాటి శ్రీరాములు గారు, అసిస్టెంటు కరణం.

ఈకింద పేర్కొనిన పశ్చిమ కృష్ణామండలములోని గ్రామోద్యోగులు తమ పదవులకు రాజీనామా నిచ్చినారు:—

1. నూకల వీరరాఘవయ్యగారు (గ్రామమునసబు, కానుమోలు, గన్నవం తాలూకా. 2. డిటా గ్రామమొహతాడు 3. కొల్లి బుచ్చయ్యగారు (గ్రామమునసబు అంజనేయపురం, తిరువూరుతాలూకా 4. వంకాయలపాటి సత్యనారాయణగారు (గ్రామమునసబు, చిట్టేల, తిరువూరుతాలూకా 5. రావి వెంకటయ్యగారు, గ్రామమునసబు, లక్ష్మీపురం, తిరువూరుతాలూకా,

* * *
అఖిలభారత దేశీయమహాజనసభ తీర్మానానుసారముగా యీ నిరంకుశ ప్రభుత్వముకింద నేవచేయుట మహా సాధక మని రాజీనామాలు నిచ్చిరి మని వాఙ్మూలముల నిచ్చిన వారు.

(1) ఏలేటి పాటి అగ్రహారము కరణం యివటూరి వీరబసవ రాజుగారు. (2) ఈ గ్రామ అక్షింగుకరణం యి. కోటి లింగంగారు (3) వడ్డూరి మునసబుగారు కరారి అప్పలరాజుగారు. (4) దినవహి లక్ష్మీపతిగారు.

తాలూకా గ్రామపాలక సభ తీర్మానానుసారము రాజీల నిచ్చితిమని వాఙ్మూలముల నిచ్చినవారు (1) అజ్జరపు కరణం అజ్జరపు సుబ్బారావుగారు. (2) తణుకు వేమవరం కరణం తణుకు సత్యనారాయణగారు. (3) సింగవరం అసిస్టెంటుకరణంగారు. (4) ఇరగవరం కరణములు (1) కాకిరాజు బ్రహ్మయ్య గారు (2) నందూరి రాధాకృష్ణ మూర్తిగారు. (3) యారామలక్ష్మయ్యగారు. (5) సింగవ ముప్పవరం క్రియూకా అశీసరుగారు (6) బ్రాహ్మణగుడిం కరణంగారు.

* * *
కైకలూరుతాలూకా చావలిపాడుకరణం ఉప్పలూరు ముత్తంరాజుగారు, పిప్పర గ్రామముననున్న కొలనువాడ వెంకట్రాజుగారు, కొట్లపాడు గ్రామకరణం కొట్లపాటి లక్ష్మీనరసింహంగారు, కొత్తపేట డివిజన్ వాడపాలెం గ్రామకరణం పెదనందిపాడుగ్రామ వెట్టిల తెలతోటి వీరయ తాలపాకుల యల్లూరు, వెలతోటి చినకోటయగారు, శేకురు గ్రామమున సబు వాసిరెడ్డి వెంకటనారాయణగారు అప్పలూరు గ్రామ మొహతాడు, అనంతవరం గ్రామకరణం గాదిరాజు లక్ష్మీనారాయణగారు అసిస్టెంటుకరణం జొన్నలగడ్డ సుబ్బయ్యగారు, గ్రామమునసబు నాగల్ల వెంకటరత్నంగారు, నందిగూరు తాలూకా మునగాలపల్లి గ్రామకరణం చతుర్వేదుల రామకృష్ణయ్యగారు, ఎలకురుగ్రామ అసిస్టెంటుకరణము, నాడెండ్ల గ్రామకరణము బందరుతా వడ్డయ్యగారు గ్రామ అసిస్టెంటు కరణము, గాడేపూడి అగ్రహారం క్రియూకా అశీసరు, సత్యపల్లి తాలూకా పాణుకుపాటి గ్రామమునసబు, భీమవరం తాలూకా సత్యపల్లి గ్రామకరణం, మునసబు, జగన్నాధపురం గ్రామకరణం, ముగ్గుళ్ళ గ్రామకరణం, గుంటూరుతాలూకా కాట్రపాటి గ్రామమునసబు, మొత్తాడు, జెట్టి పనలపూడి గ్రామకరణం, తలూతి, మునసబు, సల్మాడు తాలూకా గంగవం మోతాడు, రేపల్లె తాలూకా కోనేటిపురం గ్రామమునసబు, నెనాలి తాలూకా మున్నంగి మోతాడు, ముని కోటిపురం గ్రామమునసబు, కరణం, తాడేళ్ళరమనూరు బాలికాపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు బొగ్గరపు నూర్మ వారాయణగారు, అసహాయోద్యమము ననుసరించి తమ పదవులకు రాజీనామా నిచ్చిరి.

* * *
రాజమండ్రితాలూకా గ్రామపాలకుల రాజీనామాలు

1. సీతానగరం కట్టి రమణయ్యపంతులుగారు, మట్ల వెంకయ్యగారు, 2. సింగవరం మహారీ సాంబయ్యగారు, నీరుకొండ వెంకటరత్నం 3. వంగలపూడి దుళ్ళ వెంకట్రావుగారు వీరు కొండ వెంకటసుబ్బన్నగారు 4. కాటవరం రెంటూల వీరాజుగారు, 5. కాట్రగడ్డ వెంకట్రావుగారు 6 రఘుభీషపురం, రాపాక మహారీ నరసింహంగారు, మొగడకాడల రాయలయ్యగారు 7. చినకొండపూడి, పెదకొండపూడి పీసపాటి పుష్కర శాస్త్రిగారు 8. కాండ్ల నూరన్నగారు 9. రాఘవపురం మిరియాల రంగయ్యగారు, కురుపు లచ్చయ్యగారు 10. బాలుమాడి భట్టు నరసింహంగారు సల్లిపాక పాపయ్యగారు 11. ములకలంక పోలిన బాపిపేడు (మడిగూరు) గారు 12.18. నల్లకొండ, బాపనపల్లి పాలెం వెలిదిమళ్ళ వెంకట్రావుగారు, కూచిపూడి బాపన్నగారు 14. బూరుగుపూడి క్రొవ్విడి స్రాజుగారు, తన్నీరు రామన్నగారు 15. దోసకాయలపల్లి వైజయ్య వీరాజుగారు,

మార్ని వెంకన్నగారు 16. నిడిగట్ల దేందులూరి తళ్ళంరాజుగారు, మట్ల అయ్యలరామయ్యగారు 17. గండరాజు కొల్లూరి పాపయ్యగారు, అధురుమల్లి వెంకట్రావుగారు 18. కృష్ణాపి పాలెం అమరా జగన్నాథులుగారు, 19. రాజనగరం క్రొవ్విడి బుచ్చిరాజుగారు 20 కాళేరు వెన్నేటి వెంకటరత్నంగారు మద్దిబట్ల నారాయణ స్వామిగారు 21. జంబుపట్నం పున్నమ రాజు వెంకట్రావుగారు 22. ఉండేళ్ళపురం భేరి లక్ష్మీనారాయణ, భేరిమూర్తి. 23. మిర్రిపాడు కుచ్చలకోట సుబ్బారాయుడుగారు మద్దిపూడి రాజుగారు.

వేల్పుయువరాజుగారు.

సోమవారం సాయంకాలము యువరాజుగారు గిండిలో పోలోఆడిరి. రాత్రి వారిగౌరవార్థమై అడమూరు కల్లుపం జరిగిన విందునకు నాట్యమునకు వెళ్లియుండిరి.

మంగళవారము మధ్యాహ్నం గిండిలో గజపురంపండులు జరిగెను. ఎప్పటివలెనే పండుములు మాడవచ్చినవారిసంఖ్య అతిస్వల్పముగను జూదూడవచ్చిన వారిసంఖ్య అత్యధికము గను యుండెను. పండుములుమాచుటకు వర్తకశిఖామణులు, ఉన్నతాధికారులు, కాననసభాసభ్యులు ధనవంతులు, మహాకాజులు వచ్చియుండిరి. యువరాజుగారు, విలింగుడేశ ప్రభుదంపతులు, ప్రభుత్వము లిగంటలకు గిండిచేరిరి కొంతకాలము పండుములుచూచిరి. పిమ్మట గన్నరు ప్రాపునకు చేరిన వారిచ్చిన అతిథ్యమును గ్రహించి యువరాజుగారు రాయశేటయందలి మద్రాసు కల్లునకు వెళ్లిరి. అచ్చట కల్లుసభ్యుల విందుజరిగెను. అక్కడనుండి బయలుదేరి, రాత్రి 8½ గంటలకు నిలుపు గ్రాండునందు జరిగిన బాణవేడుకకు యువరాజుగారు వెడలిరి. మందుసరుకంతయు ఇంగ్లాండునండి తెప్పించబడెను. ఇదికాక గౌ. ఆనాయకు తంజిమరకయ్యగారు స్వయముగ ధనము వ్యయమొనర్చి, జవానునుండి కొంతసకు తెప్పించిరి. దాదాపు ఒకగంటకాలము బాణవేడుక జరిగెను.

యువరాజుగారు ప్రవృత్తులు కొంతకాలము బాణవేడుక చూచి వెడలిపోయిరి. నిన్న రాత్రి 10-30 గంటలకు స్పెషలు బండిలో యువరాజుగారు సిబ్బందితో బెంగళూరునకువెళ్ళిరి యువరాజుగారిని సా నంపుటకై పెంట్రిలుప్రేషనుకద్ద విలింగుడేశ ప్రభుదంపతులు, ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు, మంత్రులు, కొందరు హైకోర్టు జడ్జిలు మరికొందరు ప్రముఖులు చేరియుండిరి. అంతటితో ఆధికారవ్యవహారము యువరాజున కొసంగిన స్వాగతము, ఉత్సవములు ముగిసెను.

ఆర్థికసంఘము.
భారతీయ నారాయంత్రాలయ సంఘమువారు ఆర్థిక సంఘమువారి ఎదుట ఇట్లు సాక్ష్యమిచ్చిరి:—
శార ఎలమతిపల్లి యుద్ధయమునకు ముందు విధింపబడు సుకములే విధింపవలెను. అవకాశపదార్థములవై ఎక్కువపన్ను విధించుట లాభకరముకాదు. ప్రస్తుతము ఈసంఘమువారు యంత్రాలయములకు తయారుకావకు సరకులవై ఎక్కువతివన్న విధించుట యుక్తముకాదు. దిగుమతి కావకు కెమికల్సువైన నూటికి 33 1/3 వంతున పన్ను విధించవలెను.

వంగరాష్ట్ర శాసన సభ 17 వ తేదీ సమావేశమయ్యెను. సురేంద్రశాధరాయిగా రధ్యక్షతవహించిరి. ౪౯ ఆబ్జరుహీంగారు వంగరాష్ట్రపు బాంబుల బిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి. చిన్నకయ స్కూల నిండితులకు ప్రత్యేకశుల్కు ఏర్పాటులు చేయుటగో యాబిల్లు ముఖ్యోద్దేశము. బాబు కిషోరి మోహనచౌదరిగారు 10 సహజాణపపాపానించెదరు మరికొందరు కొన్ని సవరణలుపపాదిం చెదరు. బిల్లుకు పరిశీలించుటకు సెలవుకమిటి ఏర్పరప బడిది.

డిసెంబరు 31 వ తేదీ బొంబాయివద్దలిక స్టాపి మొయు స్టీరురు ఈనెల 15 వ తేదీ మాల్వేస్ చేసెట్లు తెలియుచున్నది.

జ్యోతిషము 803

జాతకఫలములు జాననిననారు సరియైన జన్మకాలజన్మ దేశములను వ్రాసి పంపినవో, స్థూలముగ జాతకమును తయారు చేసి ఆయోర్దాయము కొన్ని భావఫలములు దశాఫలములు వ్రాసి రు 1-4-0 పి.పి. గా పంపబడును. సిద్ధాంతరీత్యా జాతకమునకు గ్రహస్థూట, లగ్న స్థూటములు విశేషఫలములు, శ్రీ జాతకము, ముహూర్తములు వాస్తుముగ్గుగువాటిని (నాయించు కొనువారు రిప్లయకార్లు వ్రాసిన వాటి ఛార్జీని తెలిపెదను. సిద్ధాంతి తిప్పవర్ణుల రామశర్మ, కాశ్యేటినగరం పోట్లు, చిత్రారుజిల్లా

దేశీయనాయకుల సమావేశము.

సర్. శంకరకృష్ణ నాయకగారు టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికకు వ్రాసిన లేఖ:—(17-1-22).

పత్రికలలో నిద్రవరకే కొన్ని వ్యాఖ్యానములు వెలువడినవి గాన మీ పత్రికలో నీయుత్తరమునకు చోటియ వేడుచున్నాను. మే మందరముకూడ సంతకములను సమాధానములు వ్రాయుచున్నాము. అయిన మర్యాదయిన సమాధానమున కొప్పు కొనడనియు, ఏ సమాధానము నయినను వారు నమ్మకముగ కొనసాగింపరనియు వారు తోచినది. వారు గల కారణములను తెలియజేయుట యుక్తము. సమావేశ ప్రకటనయందు సంతకములు చేసినవారు కొన్ని తీర్మానములను సమావేశము ముందట బెట్టిరి. గాంధీగారు వానినంగీకరింపలేదు. సమావేశము వారిచే నియమింపబడిన సంఘములో గాంధీగారి కోరికపై ఆయనగాని ఆయనయనుచులుగాని నియమింపబడలేదు. ఇందుకుగల కారణము ముందు తెలియగలదు. ఈ సంఘము గాంధీగారితో సంప్రదించి ఆయన కోరికలకు వీలయినంత యనుగుణముగ తీర్మానములను తయారుచేసిరి. ఆయన ఈ తీర్మానములనుగూడ సంగీకరింపలేదు. ఇందు దీర్ఘస్వామ్యము లిచ్చుచు రాజప్రతినిధి గారితో సమాధానము గూర్చి గాంధీగారి యుద్దేశముల నాయన యీవిధముగ వివరించినాడు.

“ప్రభుత్వమువారు పశ్చాత్తాపము చూపలేదు. అనుకూల వాతావరణ మేర్పడుటకుగాను ప్రభుత్వమువారిదివరకు ప్రారంభించిన చర్య లన్నిటిని యనుసంహరించుకొనవలెను. కాననముల ననుచు పరిపక్షమును చేసిన ప్రకటనల రద్దుచేయుటే గాక శిక్షింపబడిన కాంగ్రెసు భిలాఫతుల కలంటిరులను వీలయినట్లు క్రిమినల్ ప్రాసీజరుకోడు నిబంధనల ప్రకార మిమధ్య శిక్షించినవారి నందరినిగూడ విడిచిపెట్టవలెను. ఈ చివరకోరిక ఒక్కవిషయముగ తరువాత మార్పుచేయబడినది. ఇదిగూడ సానుభూతివలన గాదట. ప్రభుత్వమువారు పశ్చాత్తాపము చూపుట కనుకూల వాతావరణ మేర్పడుటకేనట. నియములు లేమియు చెప్పకుండ నాహ్వానించినయెడల రాజప్రతినిధితో సంప్రదించుటకు తాను గూడ వచ్చుట కభ్యంతరము లేదని గాంధీగారు చెప్పిరి. ఇదిగూడ ఆయన స్వంతబాధ్యత వైసేగాని ప్రతినిధిగా గాదట. ప్రజలు ఆత్మస్వాధీనము కలిగియుండుటకు తగినంత బాధ ననుభవించి యుండవలసిన రాజకీయముల కింకను యదను రాలేదని ఆయన యభిప్రాయము. కాపలావేయుట, హత్యలను, కానసోల్లంఘనము మొదలయిన విజనవరి 31 వ తేదీ వరకూ యన యాపును. అప్పుడు ప్రభుత్వము వారు సమాధానమున కొప్పుకొనుటకును తరువాతగూడ నాపునుగూర్చి వలంటిరులను చేర్చుట, ప్రచారము మొదలైన సన్నాహములమాత్రము మానుటకు వీలులేదట. తృప్తికరమైన సమాధానము రాకపోయినయెడల నిది యొప్పుకొనుటకు వీలులేదు. పంజాబు, భిలాఫతు, స్వరాజ్యముల గూర్చి కాంగ్రెసు పార్టీ వారాఖరుకు ఒప్పుకొను కోరికలను తెలియజేసెను. ప్రభుత్వము వారు మూలలో ప్రకటింపబడిన ఆయన యభిప్రాయమును తెలియజేసెను. మేమెంతగూరము పోయినను గాంధీగారి యనుచరులలో కొన్ని విషయములలో నాయనతో స్పష్టభేదములను కనుబరచినను ఆయన సిద్ధాంతములనే బలపరుచుచున్నాడు. ఈ బలపరచినవారిలో ముఖ్యులు యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, ఇ. ఆర్. బోమాంతి గారు; వీరుగాంధీగారినిగూడ మించిపోయి ప్రభుత్వమువారితో సంధిచే నిరసించిరి. ఎట్టిసమాధానములు నిరుపయోగము కాగలదనియు స్పష్టికరమగు ఫలితము రాజాలదనియు యాభిప్రాయములవలన తెలియదు. అందువలన గాంధీగారితోను, ఆయన యనుచరులతోను కలసి సమాధానమున ప్రభుత్వమునదకు పోవుట యుక్తముకాదు. గాంధీగారి యసభ్యులవరకులకుగూడ వేరువరకులవై నాయనకు సమాధానమే యుక్తమేదట. ఇంక నేను భిప్రాయమునైన బలపరు నాకర్మము లేవ్వడైన పలికినను ద్రిమింపజేయుటకేగాని చేరుకాదు. ప్రభుత్వమువారు తమదుర్గయముకు పశ్చాత్తాపము చూపవలెనట. ఇది యసంభవము. సమాధానము కొరకువారు నీవరకును చెప్పరు. పంజాబునుగూర్చి కాంగ్రెసు ఉపసంఘము వేదికలలోని కోరికలు తప్పక నెరవేరవలెనట. వీనిలో క్రింది నాకరులను శిక్షణమేగాక డయరు ఓర్వయరుల పించను నావలననని యున్నది. భిలాఫతునుగూర్చి శ్రేణివారు నిరయను వదలవలెనట. ఇది యసంభవము. ఇంగ్లీషువారు

ఈజ్జతును వదలవలెను. దీనిని గురించి నేరుచి మర్మన యనవసరము. స్వరాజ్యము విషయములో కేంద్రప్రభుత్వమునందును, రాష్ట్రములందును అధిపతీరాజ్యముల వంటి సంపూర్ణహక్కు లీవవలెనట. ఇది ప్రజల ప్రతినిధులచే నిర్ధారణ చేయవలెనట. ఎన్నికలకు కాంగ్రెసు నిబంధనలను స్వీకరింపవలెనట. అధ్యయన యా కోరికలవైన ప్రభుత్వమువారును రాంకుటేబిల్ సమావేశమును స్వీకరింపవలెని పలుమారు చెప్పెను. గాంధీ ప్రభుత్వములతో ప్రభుత్వమువారు సంధిచేయ ప్రయత్నము కల్గెను. ఈ వరకులను ప్రభుత్వమువారు సంగీకరింపరు. కావున కాంగ్రెసువారు సమాధానము కొరకులేదని గాంధీగారును దువుట యుక్తమే. సంగీకరింపరాని విధానము పార్లమెంటు వారు యుద్దేశించినట్లు జనుమందలేదని మనభవమువలన తెలిసినది. తరువాత జరిగిన విషయములవలన సంస్కరణముల సభివృద్ధి చేయవలెనని తేలికది. భిలాఫతు పంజాబుల గూర్చి యిటు విస్తరించుటననవసరము. గాంధీగారు రుపపాదించిన విధానము కంటే నాచరణ యుక్తము, అందరు నొప్పుకొనుటకే మార్గమును మనము సూచింపవలెను. స్వరాజ్యము, సెనెట్స్ సంధినిగూర్చి మహమ్మదీయాభిప్రాయము, పంజాబు సమస్యల గూర్చి ప్రభుత్వము వారితో రాంకుటేబిల్ సమావేశము చేయుట కానక్షింతో నున్నాను. కానమాగములో నాటంకములేమియు లేకుండనాచేత నయినంతవరకు చేయ సెందుచున్నాను. పంజాబు భిలాఫతు మొదలైన విషయములలో అధ్యయన వరకులని యొత్తిడిచేయ గూడదు. ఈ సమస్యలపై నిర్ధారణ రాంకుటేబిల్ సమావేశము చేయవలెను. వలంటిరులవంటి శిక్షితులను వదలుటయును, ఇతరులను వదలుట, గూర్చి ప్రత్యేక న్యాయస్థాన మేర్పాటుచేయుటయును సమావేశమునకు వశముగా నేర్పాటు చేయబడినది. ప్రభుత్వమువారు కొప్పుకొనుటకును, న్యాయమువారు నందరిని ప్రభుత్వమువారే నియమింపక పోయినను, వారు చేయు నిర్ధారణల సంగీకరించుటకు నాకభ్యంతరము లేదు. అలీపోదరులను అదేస్థితిలోని యితరులను ఈవరకుల వరకువై. అయితే ఫర్మాటెరీల నందరిని వదలవలెనని ప్రభుత్వమరకుగ వారు చెప్పుచున్నారు. ముందుగా తైపీలను వదలవలెనను వరకు వీడవలెనని నాయభిప్రాయము. గాంధీగారి యుద్దయము దౌర్జన్యరహితముగ నున్నంతవరకు ప్రభుత్వమువారు నాటంకము కలిగింప గూడదని సమావేశమువారు సంగీకరించుటకును, తైపీల నందరిని వదలవలెనను వశముగూడ ఈ దౌర్జన్యరాహిత్యమే యీయటంకము కలిగించుచున్నది. ఈవరకును సమావేశమునకు పూర్వము కొరగూడదు. ఉద్యమము కాంతి యుత మయినదని చెప్పట కర్థమేయన, కాంతికి భంగము కలుగ గనే దానికి బాధ్యులగువారిని ప్రభుత్వమువారు శిక్షింపవచ్చుననియు, దౌర్జన్యము నిన్ని క్రమమార్గములను ఆపవచ్చునని చెప్పట. దీనివెంటనే దౌర్జన్యము కలుగజేయు కార్యము లన్నియు కలుగకుండజేయు అధికారముగూడ నుండును. ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశప్రకారము దౌర్జన్యము సాగించుటకు సంఘము లేర్పడుచున్నవని తోచినయెడల నా సంఘములను చంపివేయుట ప్రభుత్వమువారి విధి, ధర్మము. ప్రభుత్వమువారి కిట్టి సమాచారములు వచ్చినో లేదో నాకు తెలియదు. అట్టి సమాచారము, కొందరి తైపీలనిషయములో, ప్రభుత్వమువారికి చేరుకుండదని గాంధీప్రభుత్వము తృప్తిపడి, ప్రభుత్వకార్యమును ఖండింపలే ననియు, వారిని వెంటనే వదలుట ప్రభుత్వ వరకు చేయవలెననియు కొరుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు కొన్ని విషయములలో పారబడియుండ రనుటకు సందియము లేదు. కాని శిక్ష లన్నియు తప్పేనని నేనొప్పుకొన జాలను. వేతమంతటను జరుగుచున్న సంఘటన, చెన్నరాజధానిలో జరుగుచున్న సంగతులు చూచిన నట్లు ఒప్పుకొనుట యసంభవము. భిలాఫతు వారందరు తమతో చేరిన వారిపై నులబారు నందుచేసే దౌర్జన్యమును తగ్గించి పట్టు వారి యభిప్రాయములను ఋణాపులేకుండ యొప్పుకొనుటకు వీలులేదు. నేనీ స్థితికి నిగుటకు కొన్ని విషయకర మగు కారణము లున్నవి. కొందరు శిక్షితు లిచ్చిన నాభ్యులములమూడ వారిని యూరకవదలుట మంచిది కాదని తోచును. ఒకరు తాను ప్రభుత్వమువారి తో యుద్ధము చేయుచున్నానని చెప్పెను ఇతరులు న్యాయసానముల సంగీకరింపవలెనని. అనగా మొదటివానతో సమానమే అట్టి శిక్షితుల నూరకవదలచుని యే ప్రభుత్వమును కొరకుకు వీలులేదు. సమావేశమునకు పూర్వ మిట్టి శిక్షితులను వదలవలెనను వరకుండగూడదు. అలీపోదరుల విషయములో ప్రభుత్వమువారు నెట్లగుట బలమైన కారణములున్నవి. వారు దౌర్జన్యరహిత

మయిన యూదోళనానూత్రముల నొప్పుకొనడమట గాంధీగారికిని మనకందకును తెలియను. గాంధీగారు దౌర్జన్యరాహిత్యమువలన సంవత్సరముల స్వరాజ్యము వచ్చునని చెప్పిరి గానవారు దౌర్జన్యమును ప్రోత్సహింపలేదు. సంవత్సరము గడచినదిగాన గాంధీగారితో తాము చేసికొనిన సమాధాన మయిపోయిన దని మహమ్మదీయులు తెంచుచున్నారు. భిలాఫతు ముస్లింలగు సభాసభ్యులు, అచటియుపన్యాసములు, వాటి అన్వయముల ఆలీపోదరుల యభిప్రాయముల నామోదించుటయు చూడగా గాంధీగారినియును మనము విమర్శించుటకు గవనింపరనియు ప్రభుత్వముయొద్దనేగాక తమతో చేరినవారిమితగూడ దౌర్జన్యము ప్రయోగించుచున్నదిగాక తోచుచున్నది. కొద్దికాలముక్రిందట జరిగిన సంఘటనలలో నాయభిప్రాయమును బలపరచును. ఎన్ని విషయములు పరిశీలించినను వారిని వదలగనే యూదోళన పారంభించుటలేదును. అందువలన వారిని నియమములు లేకుండ వదలుటగాని, సమావేశమునకు పూర్వమే వారిని వదలవలెననుట గాని యుక్తము కాదు. మత సంబంధమైన విషయములలో రాజకాసనములను నిధిక్కించి యొకటము నిలుపుకొనవలెనను యంతయును మలబారులో జరిగిన ద్విత్వము జ్ఞాపక ముంచుకొన వలెను. వదలగనే కొద్ది వారక్రమచక్రిప్రకటించిన మార్గములయందు యూదోళనచేయుటకు వారికి స్వేచ్ఛవచ్చును. అందువలన వివాదకరమైన సంగతులు జరుగవచ్చును గాన నామతబాధ్యతయే వారిని వదలక పోవుటకు బలమైన కారణము. గాంధీగారు ఆచరణలను నిర్బంధములకు భయపడరనియు, నిర్బంధింపబడుటకే ప్రయత్నము చేయుదురనియు జ్ఞాపక ముంచుకొన వలెను. కావున వారిని వదలవలెనని కొరకుట ప్రభుత్వము వారి సమానించుటకును రాంకుటేబిల్ సమావేశము జరుగకుండజేయటకు నని నేను దృఢపడుటయొకటి తప్పలేదు. కానోల్లంఘనమునకు, పన్నులకు పెట్టుటకును వీరిని వదలకపోవుట యొకపాటుగావచ్చును. అప్పుడే యొక్కముముగ్గు యాక్రమము, భయంకరస్వభావము తేటతెల్లమగును. అసంభవమయిన విధానముల సమానుకులను మోసము చేయుటగాను సంవత్సరములలో స్వరాజ్యము వచ్చునని చెప్పటకు తగినఫల మిదియే. జ్ఞానము కల వారిందరి కిట్టి కార్య మసంభవమని తోచిపోలేదు. దీనితోడ మార్గమున కొన్ని చర్యలు పీడికొనుట, వారి నిరుపయోగత గ్రహించినవెనక వీలను చేతకొనివారి నాయకత్వము, మొదలైన సన్నియు రక్తప్రవాహములను, శ్రీలకు శిశువులకు హింస సంభవించుటకును, శ్రీలు చెవిపెట్టుటకును కారణమైనవి. ప్రస్తుతపరిస్థితులందు కానోల్లంఘనము వలన రక్తప్రవాహములు కట్టకమానవు. చెల్లెలుభర్త ప్రభువు గారి ప్రభుత్వముయొక్కయు అదేవద్ధి ననలంబించిన క్రొత్త ప్రభుత్వమువారి యొక్క నీచమయిన బలహీనతవలన గాంధీగారి గూడ్యమిట్లు మారిపోయినది. ఉద్యమనిశ్చితి యొప్పుడు బయట పడుటలో విచిత్రమేమియులేదు. భారతీయాభివృద్ధికి విరోధమయిన ప్రభుత్వముగాక వేరొక ప్రభుత్వము, కానోల్లంఘనము మూలమున రాబోవుచున్న ప్రజలలో ప్రజలు చంపుకొని మరణించుటకు సంతోషముతో చూచుచు నూరకుండజాలరు. వైచెప్పిన కారణములకలన సమాధానము కొరకుట గాంధీగారితో నేను చేరజాలను, గనుకన, గాంధీగారితో సమావేశమువారి లేకపోయిన ముఖ్యవిషయములలో నొకదానిలో నేను భేదాభిప్రాయమడ నగుటచేతను, నాయభ్యక్షత వదలి లేచి రావలసినదని.

సి. శంకరకృష్ణ నాయకగారు

ఈ వైయంశములు వ్రాసిన వెనుక, నేను లేచినదని తరువాత నామోదించిన తీర్మానములో ఆలీపోదరుల విషయముగూడ ప్రత్యేక న్యాయస్థానమునకు పంపుట, కేర్పాటు చేయబడినదని తెలిసినది. అట్లయినయెడల నా తీర్మాన నిబంధనలు మామూలు చదువులను ప్రభుత్వములకు తయారుచేయబడినవి. వారి విషయ మేన్యాయస్థానమునకును పంపవలసినది కాదుగాన, నేను వ్రాసిన యభిప్రాయములలో నేమియు మార్పులేదు.

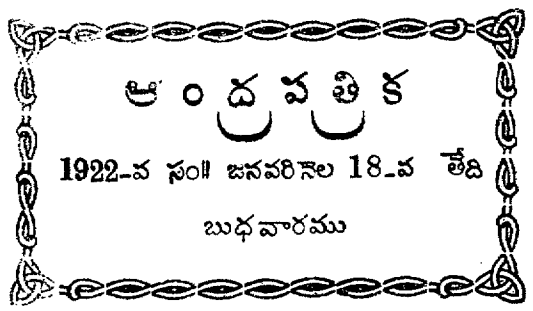
అంగ్లో - హిందీ పత్రిక.

బొంబాయి, జనవరి 17:—సర్. శంకరనాయకగారు వ్రాసిన యుత్తరమునుగూర్చి వివర్ణించుచు టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. గాంధీగారు కాంగ్రెస్ ప్రతినిధుల హింసించినవారు. విప్లవమును మొదలించుచు చుండెడివారు. ప్రభుత్వమువారు తమకున్న శక్తి సంతయు వినియోగించి యావృత్తము నణచవలెను. లేదా వారు తమ యధికారమును వశమొకొనవలెను.

ఆంధ్ర పత్రిక-౧౩ వ ఉగాది సంచిక

నడమూడవ ఉగాది సంచికను త్వరలో ప్రకటింప యత్నములు జరుగుచున్నవి. ఉగాది చిత్తులగు ఆంధ్రమహాజనులు చిత్రపటములను వ్యాసములనుబంపి ఎప్పటివలె మాయాద్యమమునకు తోడ్పడ వేసుచున్నాము. అసహాయాద్యమమున గృహిణీయులు శిక్షలకు బాల్పడిన ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములకు ఈ వర్తరపు సంచికయందు ప్రత్యేకముగ నవకాశ మియ్యబడును. చిత్రపటములను వ్యాసములు సంతత్యరలో నందించిన సంతత్యరలో సంవత్సరాది సంచికయును వెలువడును. ఆంధ్రమహాజనులు వెంటనే వ్యాసములను చిత్రపటములను ఒంప బ్రార్థితులు.

ఆంధ్రపత్రిక, సంవత్సరాది సంచిక,
6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు

బొంబాయి సమావేశము :

సర్ శంకర నాయరుగారి నడవడి

బొంబాయి సమావేశమునందు స్వీకరణ నియమింపబడిన సర్ శంకర నాయరుగారు తమ శారవస్థానము విడిచి లేచిపోవుట, వారి ఆత్మగౌరవమున కే మాత్రము తగియుండలేదు. దేశ ప్రముఖులు గల సమావేశమును వారు అగౌరవపరచిరి. నాయరుగారి ధర్మమేమి? స్వీకరణగాని, ప్రెసిడెంటుగాని, గాంధీమహాత్ముడు సూచించినటులు, ఏ పక్షమును అవలంబింపగూడదు. ఉభయ పక్షముల వారిని సమదృష్టితో చూడవలయును. కార్యక్రమము నడచుచున్నపుడు, సందియములు గలుగునేనితమనిష్ఠయమును తెలుపుచు, సభచక్రంగ నడచునటుల పాటుపడవలయును. అంతియగాని, ఒక పక్షమువారు తమకు రుచింపని యభిప్రాయమును తెలిపినంత మాత్రమున, అగ్రహము కనుబడితి అలిగి లేచి పోవుట, అధ్యక్షునికి తగిన పని గానరదు. శంకర నాయరుగారి నడవడి, ఏ రీతి నను సమర్థింప వీలులేదు. సమావేశమున సభ్యులలో అత్యధిక సంఖ్యాకులు మితవాదులు. సహాయనిరాకరణావలంబులలో కెల్ల హాజరయిన వారు గాంధీ మహాత్ములొక్కరే. మిగిలిన వారెవరును సభకు వచ్చియుండలేదు. గాంధీమహాత్ముడయినను సభ్యులకు తమ యభిప్రాయమును తెల్పి, సలహా నిచ్చియుండెను. కాని, తీర్మానములలో పాల్గొని యుండలేదు. ఇట్టిస్థితిలో మిగిలిన మితవాదు లెవరి కిది కలుగని రోహవేశము, కేవలము అధ్యక్షుడవయి యుండునొ సర్వకర్మాధి ప్రాయమునకు ప్రాయముఖ్య మొసగునొనని సర్ శంకర నాయరుగారికి కలుగుటయు, వారు సభా గౌరవమునకును, తన ధర్మమునకును, బాధిత్యమునకును భంగపరచుగ ప్రవర్తించుటయు విచారదాయకము.

సర్ శంకర నాయరుగారు తన చర్యను సమర్థించుకొనుటకు, టైము ఆఫ్ ఇండియా పత్రికకు వ్రాసిన లేఖ మరింత యధ్యాన్నముగ నున్నది. అధికార వాతావరణమున బెరిగినవారు, ప్రజల వాంఛలను గౌరవింపనేర రను సూక్తి నిజమని తేలుచున్నది. బొంబాయి సమావేశమువారు గావించిన తీర్మానములు, సహాయనిరాకరణావ

లంబులను తృప్తిపరుపనేరవు. మితవాదులు జేసిన యీ తీర్మానములను గూడ సర్ శంకర నాయరుగారు నిరసింపిరి. క్రిమినల్ లా సవరణచట్టము క్రిందను, రాజద్రోహసభాశాసనము క్రిందను నిర్బంధింపబడినవారిని సభాభిముఖులను విడుదల జేయవలయు ననియు, మిగిలినవారి విషయమును విచారించుటకు ఒక కమిటీ నేర్పరుపవలయు ననియు, బొంబాయి సమావేశమువారు తీర్మానించిరి. రాజకీయ నిర్బంధితుల నెల్లరను విడుదలయు నని, కాంగ్రెసుపక్షమువారు కోరెదరు. ఎవరిని విడుదల జేయుటయే యవసరము గాదని, శంకర నాయరుగారు లేఖలో తెల్పుచున్నారు. రాజకీయ నిర్బంధితుల నయినను విడుదల జేయనిది, సమాధానము గుఱునని తలచెడి శంకర నాయరుగారి దృక్పథ మాశ్చర్యకరముగ నున్నది. క్రిమినల్ లా సవరణ చట్టము, రాజద్రోహసభాశాసనములక్రింద ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించిన యుత్తరువులను రద్దుజేయవలయు నని, సమావేశమువారు తీర్మానింపగ శంకర నాయరుగారి కీ శాసనముల యావశ్యకత గనుపింప కున్నది. ఇట్టి సంకుచితాభిప్రాయములు గల శంకర నాయరుగారి యుద్దేశమును పాటించక, సంతకభంగముగాని తీర్మానములను కావించినదలకు బొంబాయి సమావేశ సభ్యులను అభి నందించెదము.

శంకర నాయరుగారు జాతీయోద్యమము నడగద్రొక్క విషయమై, నిరంకుశాధికారులకన్న నెక్కుడు తీవ్రముగ వ్రాయుచున్నారు. ఛెలమ్మపర్దు ప్రభుత్వము వారు జాతీయోద్యమమునడచుచున్నట్లు ప్రవర్తించిరిని తలంప వీలులేదు. ఛెలమ్మపర్దు ప్రభుత్వమువారు పంజాబు వ్యవహారము విషయమై ఎటుల ప్రవర్తించిరో, శంకర నాయరుగారికి తెలియని విషయముగాదు. ఆపుడు వారు జూపిన దృక్పథమువలననే, దేశమున కిప్పటికిని, పంజాబు వ్యవహారము ఎల్లప్పుడును తలపునకు వచ్చుచున్నది. ఈపద్ధతిని సహించకనే, శంకర నాయరుగారు ఇండియా ప్రభుత్వ సభ్యత్వమునకు వెనుక రాజీనామా పెట్టియుండిరి. ఇంత త్వరలో సీసంగతి నెటుల మరచిపోయిరో తోచకున్నది. పంజాబు దుర్మళకు కారకులయిన సర్ మైకేలు ఓడ్యయరు, జనరలు జయరుగార్ల పెన్నును తీసివైచుటగూడ అసంభవమని, సర్ శంకర నాయరుగారిపుడు తెలుపుట, విపరీతము. ఇదియయినను జరుగనిచో పంజాబు వ్యవహార పరిష్కారమున కర్థమేలేదు. ఛెలమ్మపర్దు ప్రభుత్వమువారి కతిన స్వభావమువలన తమ యుద్ధోగమును వీడిన శంకర నాయరుగారు, వారికి బలహీనత నారోపించుచున్నారు. ఛెలమ్మపర్దు ప్రభుత్వమువారి మార్గమునే రీడింగు ప్రభుత్వమువారును అవలంబించిరట. గాంధీయద్యమ స్వభావమును, దాని ఫలితములును ఇప్పుడు నెల్లడియగుటచే, ప్రభుత్వమువారు బలహీనముగ ప్రవర్తించుట సమర్థయోగ్యముగాదట.

ఛెలమ్మపర్దు ప్రభుత్వమువారు, శంకర నాయరుగారు తెలిపినటుల, బలహీనముగ ప్రవర్తించినంతవరకు గాంధీమహాత్ముని యుద్దయము సత్వరముగ వ్యాపింపలేదు. రీడింగు ప్రభుత్వము వారు ఒక్కమృడి దాడివెడలి, ఉద్యమము సంతరింపజేయ నిశ్చయించిపిమ్మటనే, ఉద్యమము మూలమూలమును బ్రాకి నూతనోత్సాహమును పురికొల్పుచున్నది. రీడింగు ప్రభుత్వమువారవలంబించిన కార్యక్రమము శంకర నాయరుగారికి సరిపోవనందుచే, వీరుగూడ ఛెలమ్మపర్దు ప్రభుత్వమువారివలె బలహీనత జూపుచున్నటుల అపవాదము మోపుచున్నారు. ఇప్పుడవలంబింపబడెడి పద్ధతి నిర్బంధపద్ధతి యనుట రీడింగు ప్రభుత్వ కిష్టములేదు.

ములేదు. మాంటాగుగారు గూడ అటులనే తెలిపిరి. నిన్నటిదినము స్టేటు కాన్సిలు సభలో లాలా సుఖవీరుసింగుగారికి, జవాబుచెప్పుచు, ప్రభుత్వ సభ్యుడీతరుననే బలికెను. క్రిమినల్ లా సవరణ చట్టముక్రిందను, రాజద్రోహ సభాశాసనముక్రిందను చర్యదీసికొనుట నిర్బంధవిధాన మనుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపరని వీరు బలికె. ఈపద్ధతి నవలంబింపక పూర్వము ప్రభుత్వ కార్యదర్శితో ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సంప్రదించిరాయను విషయముగూర్చి గాని, ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులలోనే సభ్యు లీపద్ధతి నామోదించిరినియు ఎవరు ప్రతికూలముగనుండి నియమదీగిన ప్రశ్నకుగాని, తాము జవాబీయమని ఈసభ్యుడే పలికెను. ఇట్టి ప్రత్యుత్తర మియ్యబడునని మేము వెనుకనే యాహించియుంటిమి. ఆవిషయ మటుండ, ప్రభుత్వపద్ధతి నిర్బంధపద్ధతి గాకున్నచో, దీని నేమని పిలువవలయునో తెలియకున్నది.

సర్ శంకర నాయరుగారు ప్రస్తుత నిర్బంధములతో సంతృప్తిపడక, ఎక్కుడు నిర్బంధములను విధింపవలయునని ప్రభుత్వమువారిని పురికొల్పుచో వానిని సంతసపూర్వకముగ స్వీకరించుటకు దేశీయులు సంసిద్ధులయినటుల వారు గ్రహింపువలయును. గాంధీమహాత్ముడు చెలిపినటుల, స్వరాజ్యమును స్థాపితమగుటకు దేశ మింకను ఎక్కుడు బాధల ననభవింపవలయునను. దేశము అగ్నిపరీక్షకు లోనగుకొలదియు, ఎక్కుడు పరిశుద్ధత గాంచను. స్వచ్ఛందకాంతితో వెలుగును. తీవ్ర నిర్బంధములను విధించిన కొలదియు, స్వరాజ్యోద్యమమునకు బలమధికముగ గలుగునని అనుభవము తెలుపుచున్నది. అందుచే శంకర నాయరుగారు సూచించెడి పద్ధతి సహాయనిరాకరణావలంబులకే ప్రోత్సాహకరము గాని ప్రభుత్వమునకు గాదు. ప్రభుత్వమువారు వలంబించుచున్న నిర్బంధవిధానము గూర్చి మితవాదపత్రిక యగు ఇండియను సోషలు రిఫార్మరుపత్రిక వ్రాసిన యీ క్రింది వాక్యములు నాయరుగారి వాదమును త్రోసిబుచ్చును. “ప్రభుత్వమువారి టీవల నవలంబించుచున్న పద్ధతి పుష్కల మగు అరెస్టులు, కారాగృహ శిక్షలతో గూడుకొనియున్నది. దేశీయ క్రైస్తవసమావేశము వారివిషయమై గావించిన తీర్మానము బట్టి, ప్రభుత్వపద్ధతిని దేశ మంతయు ఏకగ్రీవముగ నిరసించుచున్న దనుటకు వేరు దృష్టాంత మక్కరలేదు. సహాయనిరాకరణోద్యమమునకు పూర్వప్రాతికూల్యము వహించిన క్రైస్తవసమావేశమును, బొంబాయి బ్రాహ్మణేతరసభయు గావించిన తీర్మానముల బట్టి, ఆసిసింటుగారి అనుచరులగు స్వల్పసంఖ్యాకు లెవరో దప్పు నిర్బంధవిధానమును బలపరచెడివారెవరును దేశమున లేరని ప్రభుత్వమువారు నమ్మవలెను.”

దేశ మంతయు నిరసించెడి పద్ధతిని, నాయరుగారు బలపరుచుటవలన, వారు అధికారవర్తపు అంగీని విసర్జింపలేక బొంబాయిని తలపవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు పశ్చాత్తప్తహృదయమును కనుపరుపవలయునని బలుకుట, వారి నవమానపరుచుటయని భావించెడి శంకర నాయరుగారి తో వాదించి లాభములేదు. దేశమునకు గలిగిన ఘోరావమానము వారి మనమును బాధించుటలేదు. ఏ షరతులు లేకుండ గాంధీమహాత్ముడు స్వయముగ రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వెడలుట కంగీకరించెను. అంతియగాని, దేశము పక్షమున వారటులహాజరుగాజాలరు. ఇందులకు కొన్ని ప్రధాన నియమములు గలవు. ప్రభుత్వమువారు ముందుగ తమ పద్ధతిని వదిలి, నిర్బంధితులను విడుదలజేయ

వలయును. ఇటుల గోరుట, న్యాయమున, బొంబాయి సమావేశ తీర్మానములబట్టియే కనుపించును. ప్రభుత్వమువారు పశ్చాత్తాపము జూపుట యసాధ్యమని నాయరుగారు బలుకుటచే, దేశ పరిస్థితులు వారికి బాత్తుగ బోధపడలేదని తలపవలెను. ఏ షరతులు లేకుండనే, దేశము రాండు టేబిలు సమావేశమున కంగీకరింపవలెనని నాయరుగారి యుద్దేశము. రాండు టేబిలు సమావేశ నిర్ణయము నెల్లరుచు అంగీకరింపవలెనట. వాలంటీరు సుభుముల నడచివైచుటకు ప్రభుత్వమువారు క్రిమినలులా సవరణచట్టము క్రింద చర్య దీసికొనుట, నాయరుగారికి యుక్తముగనే దోచుచున్నది. ఇట్టి యభిప్రాయములు గల శంకరక నాయరుగారు, సభను విడిచిపోవుట, వింతగాదు. శంకరక నాయరుగారిచర్య దేశీయులను నిరుత్సాహ పరుపక, దేశీయులు, మాతృసేవా పరాయణులనే ఎక్కువగా గౌరవించెదరు. ప్రజాభిప్రాయమును తృణీకరించి, అధికార ధూర్వహులగు వారెంతయున్నత షరతుల నాకరించినను, వారి హితమును దేశీయులు పాటించును. ప్రజాశయములను సఫలపరుచుటకు, మదనమోహన మాలవ్యాగారి ప్రయత్న ఫలితముగ ప్రభుత్వము వారికి మరియొక యనకాశము చేకూరినది. ఇట్టి యనుకూలానకాశము వారికి మరిల చిక్కుట దుర్లభమగును.

ఆంధ్ర ప్రముఖుల నిర్బంధము

ఆంధ్రదేశము దన్నిభాగములుగాను పన్నుల ప్రశ్న విషయమై జనసామాన్య ముత్సాహము గనుపరుచుచున్నటుల వార్తలు వివరించు చున్నవి. ఇట్టి యుత్సాహము దండనకు పాత్రము గాక మానన. తలంచినరీతి నే గుంటూరు మండలనాయకు లీసంధర్భమున ముంపుగ శిక్షకు పాత్రులయిరి. గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారును, మద్ది రాధా కృష్ణయ్యగారును 108-వ శ్లోకము క్రింద అరెస్టు అయిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు వీరుప్రతి పై చెడియొక సలహా పురపు కఠిన కారాగృహశిక్షను విధించిరి. వీరు రెండు పురకును గలిగిన కారవమునకు వీరిని దేశ మొత్తయు అభి నందింపగలదు. పన్నుల సీయవలదని బోధించుచు, గుంటూరుజిల్లాయందు సుదిగనితీని కలిగించినందులకు వీరు అధికారుల యాగ్రహమునకు పాత్రులయిరి. ఇంతియగాక, 144 శ్లోకము క్రింద సభలను జరుపవలదని ప్రచురించిన యుత్తరువునకు వ్యతిరేకముగ పొన్నూరులో జరిగిన సభలో వీరు ప్రజలకర్తవ్యమును బోధించియుండిరి. సీతారామశాస్త్రిగారును రాధాకృష్ణయ్యగారును స్వరాజ్యశ్రమమున కేగుటచే, గుంటూరు మండలమునందును, ఆంధ్రదేశమునందును సూతనోత్సాహము ప్రబలు ననుటకు సందియములేదు. సీతారామశాస్త్రి గారు, ఆంధ్రదేశమున ప్రసిద్ధిపొందిరి. దేశమాత పిలుపును గౌరవించి విశేషాదాయము మెసగెడి న్యాయవాద నృత్తిని విసర్జించి, సహాయనిరాకరణోద్యమ విజయమునకు వీరత్వంత శ్రద్ధాపూర్వకై కృషిసలుపుచుండిరి. రాష్ట్రీయ సుభు కార్యదర్శులను, గుంటూరు మండలమునందే గాక ఆంధ్రదేశమునందంతటను కాంగ్రెసు కార్యక్రమము చురుకుగా జరుగుటకు ఏర్పాటు గావించి కొండ వెంకటప్పయ్యపంతుల గారికి కుశిభుజమై మెలుగుచుండిరి. మద్ది రాధా కృష్ణయ్యగారు, గాంధీమహాత్మునిపై సంపూర్ణ భక్తివిశ్వాసముగలిగి, గుంటూరు మండలమున తదేక దీక్షతో పాటుబడిరి. వీరు గుంటూరు మండల కాం

గ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులు. మండలసంఘ కార్యదర్శియు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సుభుకార్యదర్శియు, ఈతరున నిర్బంధింపబడినను, జనుల యుత్సాహము పెరుగునుగాని తరగినోనదు. ఆంధ్రదేశమునందు ప్రజాసామాన్యమున విశేష ప్రబోధము గలిగినది. ప్రజలే స్వరాజ్యోద్యమ నిర్వహణ బాధ్యతను వహించుచున్నారు. అట్టితరీ, నాయకుల నిర్బంధము వారి పట్టుదల నేమాత్రము తొలగింపజాలదు. 144 శ్లోకమును నిరాకరించి, ప్రజలు సభలను గావించుచున్నటుల, వార్తలు వివిధభాగములనుండి యరు తెంచుచున్నవి. విజయనగర వర్తమాన విడివరకు తెలిసెను. నిన్నటిదినము రాణ్య హృదయమునందు జరిగిన తాలూకాసమావేశమునకు పదివేలమంది సమావేశమయిరి. వీరిలో అయిదువేలమంది రయికులుగలరు. పన్నుల ప్రశ్ననుగూర్చి విచారించుట కీసభగూడెను. రాజమండ్రి సబుడి. జనలు మేజిస్ట్రేటుగారు వెంకటేశ్వర సభ జరుగగూడదని 144 శ్లోకముక్రింద నిషేధాజ్ఞను ప్రచురించిరి. ఈ యుత్తరువును పాటించక ప్రజలు సభయందు గుమిగూడెరి. పలువురు ఉపన్యసించిరి. దేశము నెరుగొనిన ప్రశ్నలను పరిష్కరించుటకు, ప్రజలు యోచించుచుండ, వారికి పాపాంధన మొనర్చి సభలను నిలిపివైచుటచే వారిదీక్ష తొలగి నోనదు. జన్మస్వాతంత్ర్యములను కొనసాగనిచ్చునపుడే దేశమునందు ఆశాంతి దగినింపును. ఆశాంతికి గల మూలకారణములను నివారించక, పైపై చిహ్నముల నసగిదొక్కుట వ్యర్థప్రయత్నము. ఈ సంగతిని అధికారు లెంతిత్వరతో గ్రహించిన, అంత లాభకరము. ఆంధ్రప్రముఖుల నిర్బంధము, దేశమును గమ్యస్థానమున కతిశీఘ్రముగ చేర్చుటకు తోడ్పడుగాక!

కాంగ్రెసు వక్రంగు కమిటీ

కాంగ్రెసు వక్రంగు కమిటీవారు నిన్నటిదినము బొంబాయిలో సమావేశమయిరి. వారు గావించిన తీర్మానములు మిగుల సామ్యముగను, సమాధాన పూర్వకముగను కనుపింపగలవు. వివిధపక్షనాయకుల సమావేశము నేర్పాటుజేసినందులకు మాల వ్యాపకపుతుల కీ కమిటీవారు నందనముల నర్పించిరి. ఈ సమావేశము వారి కోర్కె ననుసరించి జనవరి 31 న తేదివరకు సుభుశాసనాతి క్రమణమును నిలిపియుంచుటకు, ఈ సుభుమువారు తీర్మానించిరి. వక్రంగు కమిటీవారి తీర్మానమును, దేశీయులు గుర్తించి, మానాంతమువరకు సుభు శాసనాతిక్రమణము నాపవలసియుండును. రాండు టేబిలు సమావేశము జయప్రదముగ జరుగుటకై అనుకూలవాతావరణము గలిగించుటకు కాంగ్రెసు ప్రచారమునకు సుబంధించిన నిర్బంధపు టుత్తరువులను ప్రభుత్వమువారు రద్దుజేసి వీరిక్రింద నిర్బంధితులను వారిని విడిచిపెట్టుట యవసరమని, కమిటీవారు అభిప్రాయపడిరి. ఆలీసోదరులతో సహా ఫత్తాఖుదీల నెల్లరును వదలివేయవలయు ననియు, మిగిలిన వారి విషయమును బొంబాయి సమావేశ తీర్మానము ప్రకారము విచారించవలయుననియు, ప్రభుత్వము లిటుల ప్రవర్తించి, రాండు టేబిలు సమావేశము జరుగునెడల, ఈ లోపల మారతాళము, పిక్కెటింగు, శాసనోల్లంఘనము ఆగిపోవలయుననియు, వక్రంగుకమిటీవారు తీర్మానించిరి. పంజాబు, కిలాఫాత్ స్వరాజ్యసమస్యల గూర్చి దేశాభీష్టమును మరిల వ్యక్తీకరించుచు, కాంగ్రెసు కిలాఫాత్ ప్రతినిధు లీసమస్యలను పూర్తిగ పరిష్కరింపవలెనని తప్పక కోరెదరని, బొంబాయి

సమావేశము నియమించిన కార్యసంఘమువారికి, కాంగ్రెసు వక్రంగు కమిటీవారు తెలియబడిది. ఇంత సామ్యముగ కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు ప్రవర్తించుచున్నపుడు, ప్రభుత్వమువారి యంతకాశము నుపయోగించి ప్రజలను సంతృప్తిపరుపని యెడల, షర్యవసానబాధ్యత యంతయు వారిపై నుండును. సో శంకరక నాయరుగారు సంగతి సందర్భముల నాలోచింపక వ్రాసిన లేఖ నాధారపరచికొని టైముస్ ఇండియా పత్రిక ఇటుల గగ్గోలు పెట్టుచున్నది. "గాంధీ శాంతికి ముఖ్యశత్రువు. విప్లవమునకు మూలకారకుడు. ప్రభుత్వమువారు విప్లవము నడగవ్రొక్కటకు తమ కున్న శక్తుల నన్నిటిని ఉపయోగింపవలయును. లేనియెడల, పరిపాలనమును మానుకొనవలయును." ప్రజలపై నిటల కత్తుల నూరెడివారే, శాంతికి షరతుశత్రువులని ప్రభుత్వమువారు గ్రహించి, ఆశాంతిని పోద్రోలుటకు సులభసాధన మగు ప్రజామహోభేష్ట సాఫల్యమునకు గడంగివలయును. ప్రజాశయ నిరోధమున కీతరుణమున బూనెడివారు, హిందూ దేశమునకును, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకును గూడ ద్రోహు లని భావింపవలయును.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

17 వ తేదీన వరల సమావేశము జరిగినది. కనుకటి రోజులలోకింటి సభ్యులు కొంత హెచ్చుగా వచ్చిరి. డాక్టరు గోరుగారి వివాహము చట్టమును గూర్చి అసెంబ్లీను ప్రతి కూలుడును ఓట్లకొరకు ముందుగా సభ్యులు శోధించుండిరి.

సాడింగుఆర్డరుల ప్రవసంపు నియోజనము అధ్యక్షుడు రాగోసే నిన్నటి నియోజనఫలితమును ప్రకటించెను. సర్ విలియం విస్సెంటు డాక్టరు సప్రెస్, జే. పి. సింగు, పి. పి. జిన్వాలా, ముద్రాన్యాయ, పి.ఎ.కె. మిశ్ర, ఆబులు కాడింగార్లు నియోజింపబడిరి.

వివాహముల చట్టము ఈ చట్టమును విచారించుటకు డాక్టరు సప్రెస్, సర్ విస్సెంటు, వెస్సెంటు, శోటిలింగు, జోషీ, చాదర్ వనాబుద్దీను డాక్టరు గోరుగార్ల నుపసంఘముగా నియమింపదగునని డాక్టరు గోరుగారు రుపపాదించిరి. అసంఘమున సభ్యులుగా నుండుటకు మరి 13 మంది సభ్యులుగూడ ఎంగీకరించెరు డాక్టరు గోరు తెలిపి వారి పేరులను చదివిరి. ఈ చట్టమును నిరుడే డాక్టరు గోరుగారు రుపపాదించిరి. దానినపుడు ప్రజాభిప్రాయము కొఱకు ప్రకటించిరి. వివాహములు ఏకజాతి ఏకమతము సమాన సంఘ గౌరవములుగలవారికిమాత్రమే జరుగవలెనని నిర్బంధముండగూడదు. ఎవరి యిష్టమసారము వారు ఎవరినైనను వివాహము చేసుకొనవచ్చును. అదిఅక్రమము కాదు. అందులన నొకరుకొనువార నొకజాతివారు నితరులకుల జాతులవారి వివాహముచేసుకొనుట కవకాశము కలుగును. అట్లుచేసుకొనవలెనని ఈచట్టము నిర్బంధించదు. చేసుకొన గోరినవారి కవకాశము నిచ్చును. సతనధ్యమునకును మతమునకును ఈచట్టము వలన బాధక మేము యును లేదు. మానవజాతి మతవిరక్షులనరసమని నమ్ముట వారికిది సహాయకరమగునని డాక్టరు గోరుగారు నుడివిరి.

రంగారావుగారు వీరు చట్టమును ఖండిమ మొదటిరక్త. పరిశ్రమను అ విచ్చేద్యమునకు బంధము నిడి ఖండిమచున్నది యభేచ్ఛా సంఘము స్వతంత్రమని ప్రతిపదనూడును. డాక్టరు గోరుగారు నూచించిన వివాహము వివాహమనబడ జెల్లను. అది శాస్త్రీయముగ జరుపబడుదిగాదు. ఈరీతిగా నొక హిందువు వివాహము చేసుకొనిన దానినిశక్రమ వివాహమని పొందువు లేదు సంగీకరింపరు. ఆదంపతులను సుభుమున చేర్చుకొనరు. వారికిహిందూ ధర్మశాస్త్రప్రకారము వారసత్వపుహక్కులదని శంకరికాపరు. ఈచట్ట మామోదింపబడిననుపిక్షకుటుంబములలోని వాస్తవ్యులు హక్కులలోను చాల చిక్కులు కలుగునని రంగారావుగారు నుడివిరి.

సర్ విలియం విస్సెంటుగారు దోతనమువారు తాటప్ర్యమును పూనెదరు. కార్య నిర్వాహకసంఘ సభ్యులు చర్చనా పాల్గొనును. ఓట్ల నియ్యరు. తక్కిన యుద్ధ్యగ సభ్యులు కీరోధములేదు. వారు చచ్చింప

వచ్చును. ఓట్ల నిర్ణయమును ఈ ఓట్లమునకు ప్రతిపాదనలు చాలవలసి యుండుటచే దొరకనము వా రిపద్ధత నేలలంబి నలసి వచ్చినది. ఈ రంగాచారిగారు రాజకీయములం దుదార భావుడు. సాంఘికము లందు పూర్వచార శాస్త్రమును (హార్వము), కొన్ని ప్రాంతముల నుండి వచ్చిన ప్రాతిపదిక భావము నకు వీరిప్రసంగము సరియగు దృష్టాంతము. గాని వెనుక రామా పటేలుగారు యిట్టి చట్టముల ను ప పా దించినపుడు దేశమున వెలువడినంత ప్రాతిపదిక మి పు డు లేదనట స్పష్టము. (హార్వము) ఉపసంఘముకు దీనినిపంపిన వారసత్వము మున్నగు సంశయములందు చాల చిక్కులు కలుగును. దేశీయ క్రైస్తవవివాహ చట్టమును గూడ సవరింపఁజేయు ని విన్నెంటు గారు నుడివిరి.

జోషిగారు

జోషిగారు చట్టమును బలపరచిరి. వివాహముకు ప్రేమాన రాగములు ముఖ్యముగా నున్నవి యని పలికిరి. ఈ చట్టము వెలికించుట కేవలము మూఢవిశ్వాసము. గ్రామీణము చట్టముల అని జోషిగారు పలికిరి.

ప్రొఫెసరు మహానిగారు

వీరు ప్రతిపాదనలు ప్రస్తుతము దీనిని నడచుకొని అనుమతి పరిశీలన చేసినపుడు తిరిగి యుపసాదించవలసిన వీరు నుడివిరి.

జిన్నాలగారు

వీరనుమానము. ఇప్పుడు దీనిని నానించుటవలన ప్రమాదముయందు కలుగదు ఎప్పుడు కావలసిననపుడే యిదిరింపవచ్చును. కొద్ది కొద్దికి వివాహములు కాస్త్రీయములని రంగాచారిగారు రంగీకరింపక పోవుట సవాతన ధర్మమును మితివీరకయుంటును. స్వపరిపాలనమును జననిసహింసాజేతముక సంఘమున వెంతెక్కువమంది ప్రజలన్నను ఆ సంఘమున కట్టి స్వాతంత్ర్యము నీయవలయునని వ్యాఖ్యచేయునా అని జిన్నాలగారు పలికిరి.

మానసల్లిగారు

ఇది భోరావకు వ్యక్తికేతము. సహచర్యములు మహామృదీయ మతములనుగాని వివాహము చేసుకొనరాదనెడిది.

పార్సీలాగాలు

వీరు తనవంశమునా నీచట్టమున కంగీకరింపని తెలిపిరి.

మన్మీ ఈశ్వరచరణగారు

వీరనుమానము. నేను దీని నామోదించెదను. కావున నీరంగారు సవాతనమతిమును ఖండించుటలో పారకాటుచేసిరి. హిందూమత మమూల్యము. అది కాలానుగుణ్యముగా సరియగుచు పోవుచుండుటవలననే యిన్ని శతాబ్దములనుండియు నిలువ తీగినది. విద్య అత్యంతము వికాసించిన స్వాతంత్ర్యవాంఛ మొదలైనవి విద్యకాలల నిన్నిటిని మూసివేయు డని ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వమును కోరుట సరించి విడి. లేదా కాలానుగుణ్యము గా లేదు దృష్టమను మామూలు కొనుచుండవలెను. లేనిచో చాలవలసి తమభార్యల మతమునే అనుసరించుట తప్పనిసరి. అది హిందూమతమునకు చాల హానికలుగును. ఇప్పుడు సంఘ బహిష్కారములను కట్టిపెట్టి సంఘములోనికి చేర్చుకొనవచ్చితి అచరణమునకు రావలెనని వీరు నుడివిరి.

భాగవత ముఖర్జీగారు

వీరిద్దరుగూడ ప్రతిపాదనలుగా మాటలాడిరి. ప్రస్తుత రాజకీయస్థితిలో దీని నామోదించిన సవాతనధర్మాన లంబమును సాధికరణములను ప్రభుత్వమునకును రాజసభకును ప్రతిపాదనలు గలుగుట దీనిని సాధనముగా గొందురు. వివాహము చేసికొనట కాక్షేపణలేదు. వారసత్వపు హక్కునకే ఆక్షేపణ యిని వారు నుడివిరి.

ఈచర్చ జరుగుచుండగా విన్నెంటుగారు మాటలాడిన వెంటనే ప్రభుత్వసభ్యులందఱు వెదలిపోయిరి.

చౌదరి గారు

డి. సి. బర్నా అసాముగారు ప్రతిపాదనముగా చౌదరి గారు ననుమానముగా మాటలాడిరి. వారసత్వవిషయము 1850లోనే పెన్సెలో కేసెట్టవలన పరిష్కరింపఁబడింది. ఈ ఓట్లమునకు కానితో సంబంధమేమియును లేదని చౌదరిగారు నుడివిరి.

స్టేటుకాన్సిలు ఆమోదము

సామ్యప్రతిపాదనలు స్టేటుకాన్సిలునామోదించినవారైనను, కాన్ఫరెన్స్ వదిలెను. అంతట సభ్యులు ఫలహారమునకు లేచిరి. ఫలహారములైన పిమ్మట మరల చర్చ ప్రారంభమైంది.

కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము

బొంబాయిలో సమావేశమగుట

శాసనోల్లంఘన విధానము దేశమంతటను వ్యాపించుట

ఆంధ్ర దేశమునందలి కాంగ్రెసు విధానము

కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు మాలవ్యా సమావేశపు తీర్మానముల నాలోచించుచు, ప్రభుత్వమువారు తమ యక్రమ ప్రకటనల నుపసంహరించుకొని వానివలన నిర్బంధములు దున్నవారని విమర్శల చేయవలసియుండు ననియు, ప్రజలును జనవరి 31-వ తేదీ నఱు శాసనోల్లంఘనమును, హరతాళమును, విక్రయనిరోధమును ఆపియుంచవలె ననియు తీర్మానించుచు, ఇరుపక్షముల వారును ఈ షరతుల నంగీకరించిననే రాండుచేబిలు సమావేశము సాధ్యమగునని కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి యభిప్రాయము.

గుంటూరు నాయకులు శ్రీ గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారును, శ్రీ మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారును 144-వ శెక్షనును ధిక్కరించినదలకు ఒక సంతకము కఠినశిక్ష పొంది శ్రీ కృష్ణజన్మసానమునకు నడచుచు.

రాజమండ్రి నాయకులు 144-వ శెక్షనును ధిక్కరించి బహిరంగసభల జరుపుచును. శాంతినికలు శిక్షల నిరాకరణమును బోధించుటకు గడంగుచును.

బొంబాయి కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము

బొంబాయి యందు సమావేశమగుట.

బొంబాయి జనవరి 17:—ఆంధ్రభారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము 17 వ తేదీ బొంబాయిలోని గాంధీయూజునియలయందు సమావేశమయ్యెను. సభ్యులు తొమ్మిదిమంది హాజరైరి. గాంధీ మహాత్మా దధ్యక్షత వహించెను. సమావేశము మధ్యాహ్నము 2 మొదలు 8 గంటలవఱకు జరిగెను. వారు కావించిన తీర్మానములందు ఈక్రింది ముఖ్యములైనవి.

ముఖ్య తీర్మానములు.

ప్రస్తుత విమనస్థితి లోలగించు విషయమై యాలోచించుటకై వివిధరాజకీయ పక్షముల రావించి మొకసభ జరిపి నందులకు పండితమాలవ్యాగారికి వారితోడికాంగ్రెసుకార్యనిర్వాహక సంఘము ఈసభవారు కృతజ్ఞత తెల్పుచున్నారు. రాండుచేబిలు సమావేశమున కేర్పాటులు భుగబులోపు జనవరి 31వ తేదీనకు ఆచర్యమైనవైన కాంగ్రెసు నిర్ణయించిన శాసనోల్లంఘనము నుమాలవ్యా సమావేశముయొక్క తీర్మానముల కనుగుణముగ ప్రారంభింపరాదని ఈసభవారు చెంచుచున్నారు.

రాండుచేబిలు సమావేశమువలన ప్రయోజనము గలుగుటకై యనుమతులగువాతారణ మేర్పడుటకు కార్యనిర్వాహక సంఘము వారి క్రింది ఘాతనలకు గావించుచున్నారు.

(అ) కాంతిసేన, బహిరంగసభలు, విక్రయ నిరోధము, కాంగ్రెసు కిలాఫతు సంఘముల యితరకార్యక్రమము నెడల యశలంబింప జడిన యాత్రలుపులను ఉపసంహరించుకొని యాయాత్రలుపుల క్రింద చేరవలయుట కల్పింపబడియు, విచారణనున్నట్టియు, వారి నెల్లర విడుదల చేయవలయును.

(ఆ) ఫాల్గూణ్యసభలు, అరీసోదరులు వారయనుచు రులో సహ, విడుదల చేయవలయును.

(ఇ) అహింసాప్రతాపస్థానములను, నిరపరాధులగు కాంగ్రెసుకార్యములను చెరసాలకు కల్పింపబడియు, విచారణలో నున్నట్టియు వారిని మాలవ్యా సమావేశములోని 31-వ తీర్మానముప్రకారము విడుదల చేయవలయును.

(ఈ) రాండుచేబిలు సమావేశము నేర్పాటుజేయునవసరముక ప్రభుత్వమువారు వైకార్యముల నాచరణలో పెట్టుచున్నచో, రాండుచేబిలు సమావేశము జరుగులోపుక, హరతాళము, విక్రయనిరోధము, శాసనోల్లంఘనము ఆచరణమునందక ఎక్కడెక్కడ ఆగవలయును.

కాంగ్రెసు కోర్కెలను గూర్చి భిన్నాభిప్రాయములు లేకుండు లాగున కాంగ్రెసు సభాసేదికలయందు కిలాఫతు, పంజాబు, స్వరాజ్యసమస్యల విషయమై నూచింపబడిన విధానమునెల్ల మాలవ్యాసమావేశపు ఉపసంఘమువారు గమనించుట యుక్తమని కాంగ్రెసుకార్యనిర్వాహక సంఘమువారు తెలియజేయుచు

న్నారు. కనుక కాంగ్రెసు, కిలాఫతు ప్రతినిధులు తమకోర్కెలను పూర్తి పరిష్కరింపవలెనని కోరుటకు లేగియుండును.

* * * * *

అక్రమసమితి

బొంబాయి, జనవరి 17:—వేల్పుమొదలగా బొంబాయికి వలెంచ దినుష-నవంబు 17 వ తేదీనా దొక యక్రమ సమితి యందు సభ్యులుగ నుండినదలకై బొంబాయి హిందూసర్వకులలో ప్రజ్ఞిచెందినవారిలో నొకగు బోవింజ్జే వసంజీగారు విచారణ చేయబడి 6 మాసముల కఠినశిక్ష విధింపబడెను. అతడు నిరాకరణకాలంబుడుటచే దీనిన్ని నెట్టికొనుటకు నిరాకరించి 2-వేలమెంటును మాత్రము వాఖుల చేసికొనెను.

విక్రయ నిరోధము

పూనా సత్కారము.

పూనా, జనవరి 17:—శేఖు వివిధవిధుల కింద నెనెనకుల సాకారుకాణములవద్ద విక్రయ నిరోధముచేసిరి. నెన్సటివాలో నేడునరికి జిల్లానా విధింపబడెను. కాని వాడు జిల్లానా నిచ్చుటకు నిరాకరించి నందున ఒప్పువారంటులు చేయబడెను. 189 వి. సి. సి. క్రింద శ్రీమత దత్తాత్రేయ అమృతిబల్గార్ని గారికి 25 మాసముల కఠినశిక్ష విధింపబడెను. ఇదిగిల్లో నొక ప్రాతకేరయక్రింద అతడు చూడుమాసముల కఠినశిక్ష పొందుచున్నాడు. కుల్కార్ని గారిని శాస్త్రులొనికి వచ్చియుండినవారు పుష్పమాలాలంకృతులౌకెసిరి.

సంయుక్తరాష్ట్రములు

అలహాబాదు, జనవరి 17:—అదివారమునాడు పోలీసువారికి కాంతిసేనకులకును ముస్తీయద్దము జరిగెను. కిలాఫతుకార్యాలయము సమీపమున నుండి స్వహములనుండి యెవరో పోలీసువారివై రాష్ట్రువర్షిరి. పోలీసువారు సన్నీలలో కొందరిని కల్లగట్టిరి.

నన్న అలహాబాదులో తీవ్రముగ నుపన్యసించినదలకు గుప్తగారును, మొహియద్దీన్ గారును పట్టుకొనబడిరి.

అమెతవాసపులకు భగవాన్దాసు ఆచార్యుడు హాజరై గారులు తుమాపణ కోరినందుక, ఒకసంవత్సర శిక్షపొదియండిన వారైనను మల్తానాపూరు డెప్యూటీ కమిషనరుచే వదలి పెట్టబడిరి.

సంజాయి

ప్రతికల్ప దాడి.

పంజాబు ప్రభుత్వపురస్కరము.

లాహోరు, జనవరి 17:—“జియంత” “ఆకాలి” వార్తాపత్రిక కదివఱలో చెల్లించియుండిన రూ 2000 ల (చెతి యొక 2000) ధరావతును లాహోరుజిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారు కాజేసినారు. కబ్దారను దేశభావపత్రిక ప్రకటింపబడు ముద్ర జాయంత్రాధికారిని రూ 2000 ల రూపుముల ధరావతు కట్టవలసినదని కోరిరి. ఈయంత్రపు లన్నియు ముద్రజాయంత్ర కాసము క్రిందనే చేయబడినవి.

వంగరాష్ట్రము

ఉత్తరువులను ధిక్కరించుట

కలకత్తా సభలు

కలకత్తా, జనవరి 17: - ప్రభుత్వపు ట్రైబ్యునలు ధిక్కరించి కలకత్తా కాంగ్రెసు సంఘమువారు మరొక నిజానిని బహిరంగ సభలను జరుప ప్రయత్నించిరి. కళాకాల, బీడెక్, హిస్సా మైదానములలో జరుగుచుండిన మూడుసభలను పోలీస్ వారు చెదరగొట్టి సుమారు ఏబదిమందిని పట్టుకొనిరి. ఆరెస్టు చేయబడినవారిలో, ఉపవ్యాకటలను, కాంతి ప్రెసిడెంటును గూడ యుండిరి. విద్యార్థులం దఖంధరుగు సంఘములు గుట్టుచే కలకత్తా ప్రెసిడెంటును జరిగిన సభలకు అధిక సంఖ్యాకులుగ వెళ్లునన్నారు. ఆ సభ వధిక్తముగ నుండుటచే విశ్వవిద్యాలయాధికారులు 'లొక టి' ల సాయంకాలపు తరగతులను ప్రస్తుత మాపివేసారు.

శాసనోల్లంఘనము

శాసనోల్లంఘనముక్రింద ఆరెస్టు చేయబడిన 48 మందికి గాను, 6 గురు వరకు వెట్టుబడిరి. 28 గురు కొక్కరికి మూడు మాసాల కఠిన శిక్ష విధింపబడెను. మిగిలిన వారికొక్కరికి 8 వారముల విడిదైవు విధింపబడెను.

ఆంధ్రదేశము

గుంటూరు.

గుంటూరు, జనవరి 17: - ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ కార్యకర్తలయొక్క శ్రీయత గొల్లపూడి శీతారామకృష్ణగారిని గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శియగు శ్రీ యంతి మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారిని, కిస్తుల నిరాకరణమును బోధించువలన కాబోలు పట్టుకొనిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు విచారణ ప్రారంభించెను. గుంటూరుజిల్లా యంతిమంతులు గొప్ప సంఘటనను కలిగినది.

1 సెన్సి కఠినశిక్ష.

గుంటూరు, జనవరి 17: - జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గొల్లపూడి శీతారామ కృష్ణగారిని మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారిని, కిస్తుల నిరాకరణమును బోధించువలన చెట్టి యొక సంవత్సర కఠిన శిక్ష విధించెను.

పోన్నూరులో కిస్తుల నిరాకరణము బోధింపగూడదని 144 వ కెక్స్ నుక్రింద మేజిస్ట్రేటు పంపిన యుత్తరువును ధిక్కరించి 12 వ తేదినాడు మాటలాడిన 10 మందిలో వీరిద్దరు, వీరిద్దరిని నేటి సాయంకాలము 4 గంటలకు కాజసంఘి పెంటలు చెయ్యుటకు తీసికొనివెళ్లుదురు. ఇంకను కొంతమందిని ఆ రెండు చేయదురని తెలియబున్నది.

కొల్లూరు గ్రామాధి కారులు.

రాజీనామా నొసగుట.

కొల్లూరు జనవరి 17: - తెనాలి తాలూకా కొల్లూరు గ్రామపాలకులగు శ్రీయుతులు పోలీస్ వెంటకటరామ పూర్ణానందము పాలి రెడ్డి శ్రీరాములు, భాగవతులు న్యాయాధియణి, నూర్యదేశర రామకృష్ణయ్య తమ యద్యోగములకు రాజీనామా నొసంగిరి. ఊరివారందరు గిస్తులను చెల్లింప గూడదని తీర్మానించుకొనిరి. చట్టప్రకృల గ్రామములవారుగూడ అనుగమింపనున్నారు.

144 వ కెక్స్ నును ధిక్కరించుట

రాజమండ్రి ప్రజల పట్టుదల

కాకినాడ, జనవరి 18: - జనవరి 17 వ తేదీ రాజగు హేంద్రవరము మిగుల చారిత్రాత్మకమై యొప్పుగలదు. రాజమండ్రి తాలూకా మహాసభ సలకరించుటకు సుమారు పది నేలమండి ప్రేక్షకులు తిలపస్వరాశ్వాశ్రమమునందు గుమిగూడిరి. రైతులే సుమారు రైదు నేలమండియ్యండిరి. దుకాణకాశలు అందయుతమ దుకాణములకుట్టిపెట్టి శాసనోల్లంఘనమునందును కిస్తులనిరాకరణమునందును గలయుత్సాహముతోడనే యేతెంచిరి. ఆంధ్రముందుదినము 16 వ తేదీ సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటు 144 వ కెక్స్ నుక్రింద రాజమండ్రి, అమలాపురం, రాజోలు తాలూకాలో రెండుమాసములకుతమ శాసనోల్లంఘనము, కిస్తుల నిరాకరణము మున్నగునవి గూర్చి బహిరంగసభలు జరుప గూడదనియు త్తరువుల ప్రకటించియిచ్చింపబడెను.

కార్యనిర్వాహక సంఘము.

తాలూకా కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు స్వరాజ్య ప్రభుత్వమునందు కార్యనిర్వాహకుల స్థానమునను భిత్తిచెయుటకు

సమాజేశ్వమై పూర్తి యధికారమును తాలూకా సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీయుత పా. గురుమూర్తి గారికి నొసగిరి.

గురుమూర్తిగారు సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారి యందు సంభూర్ణముగ సహకారము నొసగిరి. తమ ప్రాథమిక స్వర్ణముగుటచే, బహిరంగసభను తప్పక జరుపుదున్నామని యొక యుత్తరువు ప్రాసించిరి. 17 వ తేదీ సాయంకాలము 3-15 గంటలకు సభ జరుగునని కూడ తెలిపెను.

ప్రజలకు సలహా

ఇప్పటికి కిస్తులను చెల్లింపనివారు ఫిరవరి 5 వ తేదీవఱకు చెల్లింపనుడను. కాంతి ప్రెసిడెంటు గ్రామగ్రామము తిరిగి పన్నుల చెల్లింపమని రెండులక్షల డాక్టాముల పొంది వారి సంతకముల వదిలినారు. నా యనంతరము వరుసగ నేర్పడు అధ్యక్షులు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారి యనుమతి పొందుకొని నిరాకరణోద్యమమును జరగజేయునని వాడుకనుండెను. ఏనందర్యమున నైసగాని కాంతి భంగము కలుగుటకులాగున కాంతి ప్రెసిడెంటులందరును సాధారణ ద్విమితీ హెలంగవలయునని స్పష్టత యుద్ధమును నింకను అధికముగ సాగించుటకు ప్రయత్నముల జరుపవలెనని యావిధముగ గురుమూర్తిగారు లిఖితపూర్వకముగ నుత్తరువు చేసిరి.

144 వ కెక్స్ నును ధిక్కరించుట మనవిధి. ఇందువలన కాంతికి భంగ మేముత్రమును కలుగదు. తాలూకాయం దుద్వయము ఇంకను జీవముతో నుండును అని. తానును మరీ 11 మందియు ఆయుత్తరువుల ధిక్కరించుటని వారి ప్రేక్షకులు గురుమూర్తిగారు ప్రాసించి ప్రభుత్వ కాంగ్రెసు అధికారులను పట్టుకొనిన తరువాత శ్రీయుత గజబ్బి రామచంద్రరావు గారధ్యక్షులును, కియుత మామిడి లక్ష్మీపతిగారు కార్యదర్శిగారు నుందురు.

జిల్లా సంఘము

తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభ జరిగిన తరువాత జిల్లా కార్యనిర్వాహక సంఘము సమాజేశ్వమయ్యెను. ప్రజలయందు దమితోత్సాహము గన్పించెను. శ్రీయుత మామిడి దేవేంద్రుడు సభయందు వాగ్దాము లేకుండునటుల జూచిరి. వారి రలు కొందరు బాతీయగీతముల పాడిరి. తాలూకా మహాసభ యాపివేయబడిన దనియు, బానికెదులు బహిరంగసభ జరుగుననియు ఆసభయందు 144 వ కెక్స్ ను ఉత్తరపు నల్లంఖించి కొందరు ప్రజాసంఘము రనియు, గురుమూర్తిగారు చెప్పి బహిరంగసభ కధ్యక్షుల వహించిరి. కలవరకుడు డగ శ్రీయుత ఎం. పి. రామకృష్ణయ్య గారు ఆ సభ యక్షుని పుష్పమాలాలంకృతులచేసిరి. శ్రీ భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారు కిస్తులను చెల్లిపకుండుటకుగూర్చియు నిరంతరముయలుకు నుహ్యించిరి. డాక్టరు గురుమూర్తి, డర్బాద్రసాదరావు, బాపూరెంకటసుబ్రహ్మణ్యం, కనకలక్ష్మి ప్రసాదరావు, బొడ్డపాటి వేదరామయ్య, ద్రోణరాజు కామేశ్వరరావు, ఎ. రాజగోపాల, మంచిరాజు రామచంద్రమూర్తి, అజీం మొహిదీన్, థి. వీరన్న వారల ధీమరాజుగోరులు ప్రాసించి సచ్చిన సహకార్యములను బదిలిరి. కిస్తుల నిరాకరణమును గూర్చియు, అహింసనుగూర్చియు వా రెల్లకు నాపకన్యసించిరి. సభ సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ముగిసెను.

అధ్యక్షుడు గురుమూర్తిగారు ప్రాసించుండిన యుత్తరపు చదువబడెను. సివిలు శాసనోల్లంఘనమును చేయుటకు కొందరు వెంటనే నిశ్చయించబడిరి. కాని జిల్లా జిల్లు గమనిధిక్రొంచుటకేర్పాటులుచేయబడునుసభకువచ్చువారిలో 100కి90 మంది కద్దరు ఉడుపులతో నుండిరి. సభను అధికారు బాపివేయువరకు ప్రజలు తలంచిరిగాని యట్టిది జరుగలేదు. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు రాజమహేంద్రవరము కార్యాలయమున నున్న. సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటు రాజేశ్వరేశ్వరులను విచారణశ్రమయ అమలాపురముందున్నట్లు తెలియుచున్నది. ప్రజల రైతికన్యముల బడుటకైనను సీధముగనున్నారు. శ్రీష్టాజన్యస్థానమునకు వెళ్లుట శవకాశము గలుగుచున్నదని ప్రజలుసంతోషించుచున్నారు. శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారిని, శ్రీ యంతి మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారిని రాజమహేంద్రవరపు సాగ్రభ్యమున మండిరమున ఒక సంవత్సరకాల మరణభయగమంతులను నిర్ధారితము తీసికొనవస్తురని ప్రజలనుకొనుచుండిరి.

రామచంద్రపురం తాలూకానుండి వెలువడిన

యొకనోటిను

గ్రామమునందు కొందఱులకు, గ్రామములలో రహితులను పన్నులియ్యకద్దనిగాని గ్రామోద్యోగములను రాజీనామా లియ్యమనిగాని యెవఁలునా ప్రోత్సహపెట్టెయెడల తక్షణం విచారణ చేయవలెను. పన్నులియ్యమని గ్రామమందరు కట్టుకట్టె

యెడల మాడునది. రములు కాలగలు మూసేవేసెననియు రెండవంటకు నీయియ్యరనియు చెప్పవలయును.

గ్రామములో ఒకరిద్దరు పన్ను లియ్యమని చెప్పెయెడల రివిన్యూ డివీజీ ఆప్తప్రకారం పన్నులు వసూలు చేయవలసినది.

అ మ లా పు ర ము.

అమలాపురము జనవరి 18: - ఏలూరు నాయకులగు మ. రా. రా. పు. శ్రేణు రాజగోపాలరావుగారిని యింగోజున యిచ్చట ఆరెస్టుచేసినారు.

అనంతపురముండల జాతీయసంఘము

వై సంఘము, ప్రభుత్వకానములను నిరసించు విషయమును, పన్ను లియ్యకుండు విషయమును, గురించి తీర్మానించుటకు తాడిపత్రిలో జనవరినెల 25 వ తేదీ బుధవారము సమావేశమగును. కాన మండలసంఘసభ్యులును, ప్రచారకులును మండలమందలి రైతులను తప్పక వచ్చి కమిషనరీ ప్రాయమును వ్యక్తపరుతు గని వేడుచున్నాను. - భృగ్వరం పి. వెంకటేశము. అధ్యక్షులు.

ఈజిప్టుసిటి

జనవరి 18: - ఈజిప్టువార్తలనుబట్టి ఈజిప్టు గాజీయ స్తంభము తిర్నలో సమసిపోగలదని తెలియుచున్నది. ఈజిప్టు లోని బ్రిటిషు అధికారులును, మన్షటు పాపాగారును సమాధానమునకు వచ్చిరి. ఈ సమాధానపత్రుల నింకను బ్రిటిషు విదేశాంగ కాశివారి యంగికారమును బడయలేదు. స్వటు పాపాగారు మంత్రివర్గము నేర్పాటునొరెక్కరు.

కర్ణాట ప్రభువుగారి ప్రకటనయందు దెలుపబడిన దాని కంటె విశాలవిధానమును ఈజిప్టువయమున బ్రిటిషువారు వలంబించెదనని తెలియుచున్నది. ఇటీవల సంధించిన గాజీయో ప్రేక్షము శిమించి దేశము మామూలుగ నున్నది. బ్రిటిషువర్త్రు బహిష్కారము సగున్నదని తెలుపుచున్నారు.

బెల్జియము-నన్న పరిహారములు

బెల్జియము ప్రధానమంత్రిగారు కేన్ను సగరమునుండి తిరిగివచ్చిన తరువాత ప్రస్తుతపగా కేన్ను సగర సమాజేశ్వము వ్యర్థము గాలేవని వారు నడిచిరి. బెల్జియమువారికి సంబంధమున్నంతవరకు బెల్జియము పశాను స్వతంత్రమైతి యెవంబడిక గావించుకొనబడెను. దీనిని బ్రిటిషు బెల్జియము మంత్రివర్గములవారికి వారి యామోదముకొరకంటెలిమి. పన్నుభరహములను ప్రభుత్వమున బెల్జియమువారే త్రవ్వకొనవలెనని నిర్ధారణ గావించబడెను.

ఇండియన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్.

వాలూదారులకు నోటిసు.

ఈబ్యాంకు సాధారణ జనరల్ సభ మద్రాసు, బార్నిటౌను, ఉత్తర సముద్రము నోడ్డులో ఇండియన్ బ్యాంకు భవనము నందుండు రిజిస్ట్రు ఆఫీసునందు, ఈక్రింద తెలుపబడిన పనులను నిర్వహించుటకై 1922 సం॥ గం ఫిబ్రవరి నెల 4 వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 4 గం. 31 నిమిషములకు కూడును.

సభా కార్యము.

1. 81 తేదీలో అంత్యముగ 1921 సం॥ రపు ఆఫీట్ చేయబడిన బ్యాంకు లెఖలును, డైరెక్టరుల రిపోర్టును అంగీకరించి, యోచించును.

2. వంతు ననుసరించి చాలించుకొను చున్నట్టి యద్దరు డైరెక్టరుల స్థానమున ఇద్దరిని యెన్ను కొనుట.

(బ్యాంకు ఆసోసియేషన్ నిబంధనల ననుసరించి వాలూదారుల సంవత్సర సాధారణ జనరల్ సభయందు యుత్తరు డైరెక్టరులు చాలించుకొనెదరు.

మ. వా. రా. శ్రీ. టి. 45. రామచంద్రకన్యగ అచర్ గల్, మ. వా. రా. శ్రీ. శారాయణదాసు గిర్దరదాసు అచర్ గల్, ఎమ్. ఎల్. ఏ, వీ రిరువురును వారివతరు ఆఖరుకుటచే చాలించుకొనెదరు, అయితే వారు తరిగి ఎన్నికకు అర్హులు.)

(3) ఒకడు, లేక యద్దరు ఆడిటరులను నియమించుట, వారి వేతనములను నిర్ధారణచేయుట.

(4) లాభములను పంచిపెట్టుట.

1922 సం॥రం జనవరినెల 23 వ తేదీ మొదలు ఫిబ్రవరి నెల 11 వ తేదీవరకును ఇండియన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్ బ్రాంసుఫర్ బుక్కునందు వాలూదారు మార్పు అంగీకరించబడదు.

బోర్డువారి అనుమతి.

మద్రాసు విద్యాసాగర పాండ్య, 10-1-22, తె. కె. టి. రి.

తరువాత తుపాకిమందే

(మీ. కె. గాంధీ)

ఇప్పుడు వాడుకలోనికి వచ్చుచున్న నిష్పంధవిధానము నాగూర్చి "కె" అని సంక్షిప్తముచేసినవారు వ్రాసినదంతయు చదువరులు గ్రహించి పరిశీలించుకొనగాక. "కె" వ్రాసిన విషయములలో కొన్నియితోకాక అందవచ్చును గాని ఇదిగత కనహయ వాడు అంటే సమాచారమును నిజమనియు, అది తప్పుని చెప్పిన వారే యధార్థము లాడినారు నాకు వచ్చు తెలివితేటలవలన ననేక పర్యాయములు గ్రహించియున్నాను. కాన "కె" వ్రాసిన విషయములను నమ్మక విలులేదు.

పోలీసులు మన దేశములేగాని, వారి యధికారులనుండి గుణపాఠము నెచ్చుకొని కొనస విధమున నడచుచున్నారని జనసంఘము పోకిరితనమునకు గడంగిన అది వారికి జ్ఞానముండదు. కాని పోలీసులు పోకిరితనము ప్రారంభించిన వెనుక వారికి తుమాపణలేదు. జనసంఘముయొక్క యాశక్తియు నాపకమును కాని పోలీసు యాశక్తియవలన నసహాయులైన ప్రజలకు నాశకము కలుగును. దీని తన చిరకాలమునుండి యనుభవించితిమి. నేడు ప్రభుత్వమునా చెప్పబడుచున్న యాశక్తియును భగవంతుని సహాయముచేత భారతపుత్రులు దీనిను టట తయారయినారు.

బెదిరింపులతో భయపెట్టి వారిని న్యాయము క్రమము ప్రయోగింపబడుచున్నవని పాకు తొలగించి నిష్క్రమింపబడిన మార్కెట్లవలన చుట్టు చేయవలెను. దయచేసి, ఒద్వంద్యులు విధానముల న్యాయములయినను నిష్క్రమింపబడుదులు. కాని యిప్పుడు భారతదేశమున జరుగుచున్నదంతయు నిష్పరాని కపటనాటకము.

జుట్టుల పేరుపెట్టుకొని కాశీలో పోలీసు లిండ్లలో బ్రవేశించి కేరీలువీడి నగలను తీసికొనిపోయిన మాట నిజమగుననున, బులందనావారుగా కాలికాపాడు. నెపముతో జరుగని కొట్టుట కిండ్లలో ప్రవేశించినమాట నిజమగుననున జుట్టుల నపహరించుటకు ఖైదీల యుడుపులను విడిచించినమాట నిజమగుననున, అహింసకు లోపమురాకుండ చేయవలెనని తీర్మానమైన కాశీలోని పుస్తకమునకు సహాయముచేసినది. అమాంతులయిన జనులకు ప్రజలవైపునాకి ప్రేరేపనకు నారకుండగాలము. స్వరక్షణముకాదు చేయుచు ప్రభుత్వవారకు లిండ్లలో దోచుకొని పోవుచుండ నుపేక్షచేసి ప్రజలను విడిచింపజాలము. తుపాకిమందును మననై సహాయించునట్లు మనమే చేయవలెను. త్వర చేయవలెను. కలంటియై దెబ్బలుతీసుటకు సంసిద్ధులయియున్న జనుల నన్యాయముగ కొట్టుచుండగా నాయకులను నేదాంతములతో ప్రార్థింపుచు నూరకుండజాలము.

మహమ్మదీయులకును ఇద్దరు దరించినందుకుగాని క్రయించు చున్నందుకుగాని యూరపిషాన్ యవకుడు కాల్చిచంపుటచూచుచు నూరకుండజాలము. మనలే కాల్చునట్లు చేసి కని తీర్చుకొనవలెను.

మనము దౌర్జన్యమునకు గడంగుటగాని, నీచదాస్యమునమునుగుటగాని చేయునట్లు ప్రభుత్వమువారు తొందరచేయుచున్నారు. దీనికి తుపాకులుకాల్చునట్లుచేయు కాశీలోని పుస్తకముతో జవాబుచెప్పవలెను.

వారికి ప్రజలతో యుద్ధము కావలెను. వారికలలో పడకూడదు. ప్రజామండలము కావలెనని వారు బహిరంగముగ కోరుచున్నారనుట కీక్రిందియుదాహరణము అతీభవ జల్లాలోని రైజులకు జల్లాకలెక్టర్ కిక్రింది యుత్తము సంపాదన:—

కాంగ్రెసు భిక్షాభిక్షకులంటిరు లక్రమసంఘము లని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినది విశేషముగా కలెకును. వారిని చెదర్చివేయుటకు హుకుములు వచ్చియున్నవి. వారు అతిభవజ్ఞులయియున్న పనిచేయుచున్నారు. సామ్రాజ్యదౌర్జన్యమునాకి భయపెట్టి పెద్ద సున్నులకు సభ్యులు కలిగింపవచ్చును.

నాకద పోలీసులను తప్పుచున్నది. దౌర్జన్యములు బయలుదేరినవిగాని యాస్థులనులకు నైస్యసహాయము కోరుటకు నాకీయములేదు. రైజులను పెద్దసున్నులను చేయగల సహాయము చేయవలెనని కోరుట కీయుత్తము వ్రాయుచున్నాను. అల్లరి బలముకు పక్షమున పోలీసువారికి సహాయము చేయవలెను. సహాయముచేయుటకు నిరాకృతమునడచు విధుల సంబంధించిన వారిలో 50 మంది బలాదృష్టులచేయల ప్రత్యేక పోలీసు దళములతో చేరుటకు సంపాదన.

వృత్తాంతలేఖలు

మంగళగిరి

(స్వకీయ విలేఖరినందు)

ముక్కాటి

జనవరి 11:—మంగళగిరి కంఠదేశముగాని తేలరాజములగా నొకటి. శ్రీవైకుంఠ యేకాదశి పుణ్యదినమున నానా ప్రాంతములనుండి యాత్రికులువచ్చి ప్యామిని నేనిమకొనెదరు. ఈసంవత్సరమున యిదివరకువలెగాక, సుమారు నొకలక్షమంది యాత్రికులు వచ్చియుండిరి. వేలకొలది కొబ్బరికాయలను, కొబ్బరిచిప్పలను, దేవుని వాహన సమాపమునకు వివిధ విశుభ్యులను వెల్లడించిరి. అటుల, కొబ్బరికాయలను పవనగా, కొందరి కర్రలను లతు అల్పగాయములు లెగిలె. దేవునివాహనము ముందర మహాత్మ్య గాంధీ ద పతుల పటమునూడ నలంకరింపబడెను. గాంధీ ఒక వైపు: స్వరాజ్యపతాకము నలంకరింపబడి యూరకొనబడెను.

సప్తాహము

ఈపుణ్యదినములలో బాలాంబ గారి గృహంబున సప్తాహము జరుపబడుచుండెను. అనేకవందల కొలది బ్రాహ్మణాశ్రమము, వేదవేదాంగ వేత్తలును, నలుగురు గొప్పస్వాములునూ, లక్ష్యీపదంబైన శ్రీ సమాచారము మొదలుగాగల పుణ్యంతులవై సప్తాహ మహోత్సవము జరుగ ప్రదముగ జరుగుచుండెను ముక్కాటికివచ్చి జనసమాచారము లోను, సప్తాహముగాని విశేషమంది జనము ఇద్దరు వస్త్రముల నేధరించి పవిత్రులయిరి. అనేక సప్తాహములు చేయించినటువంటి నాక ప్రాంతములో నూడ సప్తాహముజేసి టుంటిన్ని నొక పరమభాగవతోత్తముడగు నొక కృష్ణ బ్రాహ్మణుడు సుస్మృతిభాగవతము పారాయణచేయుచు కంఠ టీకాసమేతముగా, చదివి విని పించుచుండగా, నాబోటి మాడవచ్చినవారందరి హృదయంబులు, బ్రహ్మసందేహమున నోలబడివి. మరలను నచట నె మిక్కిలి నిడువైన శ్రేణులు దీర్చి వేలకొలది భోజనములుచేయుచుండిరి. ఒకమూల పద్మములు పాడుచుండిరి. నొకవై న శ్రీజనము పాటలుపాడుచుండిరి. నింకొక వైపున, యవకులు, బాలరును, గోవిందలును; మహాత్మ్య గాంధీకై, యను జయజయ నాదములు జేయుచుండిరి. ఇయంతయు చూడ, అత్యుగ బాబోవు స్వరాజ్యందపు చిహ్నములగా యనునటుల చూపరులకు కన్నలైను. ఎచ్చటచూచినా, యనుక వేసిన రాలకుండురీతి జనమయమై కన్నుల పడెను. విరాజిల్లెను.

ఒక కెళ్ళును పనుపది మొందుట

విజయవాడనుండి యాత్రాంమై వచ్చి సాయంకాలము 2½ గంటలకు సునాయనముగా, హతాతుగా, వైకుంఠయేకాదశిని పుణ్యదినమున, పరమపద మొందెను.

తుని

(ఒకవిలేఖరినందు)

జనవరి 11:— 10-1-22 తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు తుని సంతపేట గాంధీవాడలో నొక బహిరంగసభ జరుపబడెను. కాకినాడ పునరాస్త్రపులు, శ్రీయత మొసలిగంటి తిరుమల రావుగారు, చెలికాని రామారావుగారు, పితాపురం నాస్త్రపులు కొటనరై వెంకన్నగారు, ప్రస్తుత దేశపరిస్థితులను గురించియు, గాంధీ మహాత్ముని పవిత్రోద్యమ ప్రభావ

ప్రస్తుతము మనస్థులను వెతికి పేరులు చిరునామాలు మార్చుమ పంపిన చాలాను. అవసరమైతప్పుడు విలిపింతును. మీ జవాబున కెదురు చూచుచుండును.

(ద. సె. సి. స్మిత్)

రైజులవారి యిష్టానుసారము వర్తింపనట్లు చేసి యీనలను, డి కెప్పకొనవలెను. ముప్రజలు నిజో గార్హస్థ్యము మామూలు వారైనను వారితో పోరాటము రాకుండు కాశీలోని పుస్తకమునకుమాత్రమే మనము గడంగవలెను. గట్టిదైక్యమును, అహింసయును మన మనలంబించిన యడల ఒక సెలలోపలనే జయమందవలెను. భగవంతుడు భారతదేశమునకు తెలివిన దైక్యమును అనుగ్రహించు గాక.

చరణము నెరుక్కొనుటకు మనముచేసిన ప్రమాణము వలలలోని కెప్పకో వచ్చున యనుకొంటిని. భగవంతుడు మనలను బాగుగ పరీక్షింపవలెనని యన్నట్లుపడుచున్నది. యుద్ధ మాయనపేరున ప్రారంభించితిమి. దీనిని కాంతముజేయుటకు తగినబల మిచ్చు గాక. (యంగు ఇండియా)

మును గురించియు జన సామాన్యమునకు సుబోధకముగా నుపన్యసింపి. తిరుమలరావుగారు, అహమ్మదాబాదు కాంగ్రెసు సభవారి శ్రీరామములగురించి చెప్పి, కాంతిసే:యొక్క అవశ్యకతనుగూర్చి, ప్రబోధముచేసి, పన్నులను చెల్లించుటను గురించి ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘమువారి శ్రీరామమును చెప్పి తుని వర్తక సంఘమువారిని ప్రబోధముజేసిరి. తుని దివిజను అల్లిపూడి గ్రామ కాపురములను, కరిణీకపడనికి రాజీనామా నిచ్చి సుమారు పదిమానములనుండి ప్రచారముచేయుచున్న శ్రీయత రాళ్లపల్లి గాళ్లగారు తను గంభీరస్వరముతో నవస్యించి ఆత్మగౌరవముగొనకు కరణములు వస్త్రాలు తనతమవదవులకు వెంటనే రాజీనామాలు నియంలనినదనియు, నన్ను లనుగురించి తుని జమీందారిదీవిజను అగుటచే ఒక్కవర్తక సంఘమువారే ఇందువిషయమై పనిచేయవలసి యున్నదనియు చెప్పి గాంధీ నామస్మరణముతో సభ ముగిసెను.—మరుదటికోజు ఉదయము 9 గంటల ఒండిలో శ్రీతిరువల రావు వస్త్రాలు తిరుగకాకినా. పోవుటకు రైలుస్టేషనువద్దకు వచ్చియుండిగా పదిమంది కనిపి విచ్చితో పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుగారు స్టేషనుకు వచ్చి తిరుమలరావుగారికి వారంతునుంచిచ్చిరి. తిరుమలరావుగారు పరమానందముతో 107 కెళ్ల ను వారంతును తీసికొని పోలీసుస్టేషనుకు వెళ్లిరి. 12-వ తేదీ ఉదయము 9 గంటలలో కాకినాడ తీసుకొనిపోయి విచారణ చేయించెదగట. అంతవరకు యిచ్చట సబ్ జైలులులో నుంచి. —శ్రీయత రాళ్లపల్లి కాళ్లగారికి 144 కెళ్ల క్రెడ నోటీసు కాగితమును పోలీసు యిన్స్పెక్టరు యీ రేడి మధ్యాహ్నము 1 గంటకు యిచ్చెను.

వై యుత్తరువు ప్రకారము కాళ్లగారు కొద్దుమొదట హాజరుగుటకు 3 గంటలకు వెళ్ళినారు. 4 గంటలైనను కొద్దు వారు పిలువలేదు. తుని ప్రజలు మిక్కిలి ఉత్సాహముతోను, కాంతితోడను, వేచియున్నారు. తునిపుమునకు మంచముహూర్తము వచ్చినది.

ముమ్మిడి వరము

(ఒకవిలేఖరి నందు)

అమలాపురము తాలూకా ముమ్మిడిరం గ్రామములో సుమారు నెలరోజులక్రిందట, పెట్టిబోజేలని పోలీసుమిచ్చు వారికి బ్రహ్మ, క్షత్రము, శూద్రులకు జరిగినసంగ్రామము జూచుటకు అనేకమ. దిజనము వచ్చియున్నారు. ఇరువారులవారలు అయిదపాణలయి సుమారు 5000 మంది వచ్చియున్నారు. ఈయంకగమై పోరాటము నాపుటకు సుమారు పది లేక పదిలండుమంది తుకభటులు ముమ్మడినం సుబయినప్పెళ్ళగు గారు, అమలాపురపు సర్కియినప్పెళ్ళ గారు కాంతిసే లో జేరిన ఆకెళ్ల కృష్ణమూర్తిగారు క్రొవ్విడి రామారావుగారు, కొండేపూడి పట్టాభిరామమూర్తిగారు విచ్చేసిన్నారు. ఎట్టకేల కా పోరాటము అయిదారముండికి గాయములతో చల్లారినది. మరల పెద్దయినప్పెళ్ళగారు 6-1-22 వ తేదీని యాపూరుసేం చేసి దొమ్మికిగలకారణము లరసియరువాగులవారిలో చరియొక 18 మందిని దోషులని నేరారోపణము జేసి నా ననియు మీరు 9-1-22-వ తేదీనాటికి జయంధిని హాజరుకావలసినదనియు, ఉట్టు చేయుటకు ప్రతివానిమొదరు 500 లు జూమీను యయ్య వలసినదని కోరగా వారలు జూమీను యిచ్చినారు. అకాంతిని కాంతిగామాన్య యత్నించిన కృష్ణమూర్తి గారిని వైకోషులలో నొకనిగా జేర్చి.

చిత్తూరుజల్లాలో పోలీసు జలుములు

8 తేదీ రాత్రి తిరుపతి పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారు సహాయ నిరాకరణవాదులు కొంగలు చిత్తూరుజల్లాను, ఈ నెల 10 తేదీ మొదలు 19 వ తేదీవరకు వదిలిపోవడదనియు, అట్లు వదిలిపోయిన యెడల, ఆరెట్టు చేయవలసినయు, పోలీసు నూపరింతుండెం టు త్తెగవుచేసెననియు, నా సంకల్పి మాతో చెప్పవలెనని నూపరింతుండెం టుగారు చెప్పినదనియు నాతో చెప్పెను. నూపరింతుండెం టుగారి కేమియధికారము కలదో నాకు తెలియలేదు. మాలోకొందఱు ఆతేదులలోపల జల్లావిడిచి పోవలెనని తీర్మానించి యున్నాము.

11-1-1922 తేదీన నేనును, శ్రీమాణ్ మా గోపాలాచార్యులును నెల్లూరుకు వెళ్లి ఖద్దర్ తీసికొనివచ్చితిమి. నేటిదిం, చెన్నపట్నమునకు పోవుట్లు, శ్రీమాణ్ చెల్లూరు దొర సామయ్యగారు, చిత్తూరునుండి నాకు జాబువ్రాసిరి. తిరుత్తేని నుండి శ్రీమాణ్ పూనిమాంగాడు వెంకటాచలం నాయుడు గారు తిరుత్తేనిలోనుండి చెన్నపట్నం పోతారని తెలియుచున్నది.

క. రాజగోపాలాచారి

తిరుపతి 15-1-22

కార్యదర్శి.

గాంధీ మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

(యంగు యిండియా)

స్వాతంత్ర్యము నిదివరకేపొందెను.

‘యంగుయిండియా’ పత్రికాపాఠకులు డబ్లిము. డబ్లియు. పియర్స్ గారిచేతను కవచములు గాకుండును. ఆయన చాలకాలము కాంతినికేతనములో డాక్టరు బాగూరు గారి పనిని జేయుచుండిరి. భారతదేశపుతమున నొక పుస్తకమును వ్రాసికొనుటకై ఆయనకు ద్వీపాంతరవాసము విధింపబడినది. అయితే యానుభవమునే ఆయన అచటనుండి మరల కాంతినికేతనమునకు తీసుకువచ్చి మరల పరిగెన చేసెను. అచటనుండి ఆంధ్రాను గారి ద్వారా కాంగ్రెసు వారములో ఈక్రిందిసంకేతము నందిరి. స్వనివయమును దెల్పిన పిమ్మట ఆయన యిట్లు వ్రాసెను:—

“మీరు వారును అనుకొనినటులగాక కాంగ్రెసులోను, ప్రజలందఱును ఉపయోగపడుచున్నయందును గొంత జేర్చుచు నేను దీనిని పంపుటేల యనగా ప్రస్తుతసంక్షోభములో భాగ్యమునుండియు ఆంగ్లేయులైనను మహాత్ములను సత్కారముతోక మగు నైతికతలను నీయవలయును అది యేమనగా:—

“మీరు చేయు స్వాతంత్ర్యసంగ్రామములో నేను సంపూర్ణముగ, హృదయపూర్వకముగ నేకీభవించెదను. మీకాభ్యుదయ సఫలమైనది. ఏలయునగా భారతదేశము స్వాతంత్ర్యము నప్పుడే పొందినది. భారతభాగము ఏమాత్రమును దాస్యమున లేదు. భారతదేశమునకు అత్యంతాత్మాభిమానము గల్గినది. మహాత్ముల వీడినది. పాదములకు బంధము వీడినదని తెలిసికొనినది. నాకీవిషయమున నేమాత్రమును సందియములేదు. కొందఱును మోక్షానందము నుండి వరకు భారతదేశమును జూడఁగొనిరి.

“సంపూర్ణ స్వరాజ్యము వచ్చినను బాగుగ ననుభవములొచ్చెడి యభిప్రాయము జెందు సాంఘిక సేవామార్గమును ఇంకావలసివచ్చును. ఇది విధానములలో నొక మార్గము. పట్టణములనుండి వచ్చినవారలను, మహారాష్ట్రసభలో జయకరుగారు చెప్పినటులను ప్రారంభించవలయును.

“విధానము వ్యావసాయకనిర్వాహణమునై, విధానము స్వాతంత్ర్యము నిర్మింపబడునని నాకు గట్టిపట్టుకము గలదు. భారతదేశమునకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యదేశ నిర్వాహమునకై ఇట్టి పునాది యొకటి యవశ్యకము. ఇందులకై అనుభవసిద్ధగుర్వ రాజ్యకార్యక్రమము వెంటనే యాచరించుట అత్యవసరము.”

భారతదేశము ఇదివరకే విముక్తిగాంచెనని పియర్స్ గారు చెప్పుచున్నదేమనగా నేనేకీభవించెదను. లాలాజీ, పండిత నెహ్రూ, చిత్రరంజనదాస్, మాలానా అబ్దుల్ కలాం మజిద్ గారలెప్పుడు నిష్పంధముల పాలయిరి. అప్పుడే భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమును పొందెను. నిష్పంధవిధానము విజృంభించి, ప్రజలు సంఘనిర్వాణములు చేయుటయు, బహిరంగసభల జరుపుటయు నెంతటి ఒత్తిడి వచ్చినను దెబ్బను తిన్నను వెనుకకు నెక్కువరకు వ్యక్తమైనపుడే భారతము స్వేచ్ఛను పొందెను స్వాతంత్ర్యమునకై యెప్పుడు త్యాగమును జేయగలిగితిమో అది అప్పుడే ప్రసదాయెను. పరిపాలకులలో మనభేదాభిప్రాయములను సరిపుచ్చుకొనుట, కాలాచితముగ జరుగును. స్వాతంత్ర్యపత్రమునెవరో యాచరించెనని కూర్చున్నామన మనము స్వతంత్రులమనిపించుకొనుట అవశ్యకమును జూపి, తా నారోగ్యవంతుడనని నిజపుజేయవలసినవాడు అరోగ్యవంతుడు గానేరడు. కాంగ్రెసువెంటాడుకు వచ్చిన ప్రతిపురుషుడును స్త్రీయును స్వతంత్రులేదనును గాంచెను.

పియర్స్ గారు భారతదేశములో స్వాతంత్ర్యమును విద్యచ్ఛక్తిని జూడగలిగిన ఉద్యమములోని నిర్మాణపక్షమును గానకుండెను. స్వాతంత్ర్యభావము అంతటను వ్యాపించింది. ఉద్యమమునకు వ్యతిరేక పట్టు నిచ్చెడి నిర్మాణపక్షమును ప్రహింపవలెను. నేలకొలిది యిండ్లలో నిశ్శబ్దముగ నిశ్చయముగ జరుగుచున్న పనిని చూడవలయును అనిర్వాణకార్యమును స్వదేశీ ప్రచారములను, రాట్టములను గ మ గొ న వచ్చును. నూలుకడుకుట యెంతవరకు నిర్మింపబడినదో అంతవరకు భారతదేశములో శాశ్వతనిర్వాణము గల్గిన దనవచ్చును. భారతదేశములోని సమిష్టికుటుంబపద్ధతివలన వ్యావసాయకనిర్వాణము అనుభవ యోగ్యము గానేరదు. భారతదేశములో దాక్షిణ్య పోగొట్టుటకు యాపదధి పనికిరాదు. ఒక్కొక్కకుటుం

బమునకు కొలఁబోయియుండ దానిని విభాగములు చేయు వ్యవస్థాభివృద్ధికి వీలుండదు. అయితే రాట్టమును పూర్వపు స్థితికి దెచ్చివెయ్యటం లోపమును తీర్చి కుటుంబములు బాగుపడుటకు దోడ్పడును. కర్మములు లేవని లేదు. ఏమియును విపత్తులు సంభవించవు. పరిశ్రమలు ఆభివృద్ధిజెందును. విజయమునకు గావలసిన జాతీయసహకారమును వెంపొందించును. కర్దశ ప్రచారము గ్రామములలో మంచి మార్పును గల్గించి లక్షలకొలదిజనలకు ఆరాజకముగ నున్నది. డాక్టరు నర్ ప్రభులవంద్ర రాయగారు స్వగ్రామమును కాటిపారాకు వెళ్లి చరకమాహాత్మ్యమునుజెప్పి, తీరిక యున్నపుడు రాట్టమును ద్రెప్పలె ననియు, అందులకై దేశమునకు మోక్ష మబ్బునియు, ఆయుష్యములలో ఆగ్రామములోని వారందఱును తాము కడికి నేసిన గుడ్డలను కట్టుకొనిరేని అమిత సంతోషముగ నుండు ననియు అంటి ప్రసంగము జెప్పెను.

* * * * *

కాంగ్రెసు ప్రచారకులారా! జాగ్రత్త.

కాదీ ప్రచారము చేయునపుడు, కాంగ్రెసు కమిటీలను కిలాభతు కమిటీలను స్వదేశీవిషయమున నేమాత్రము వెనుకదగ్గ గూడనని నేను మరలవరకు జెప్పుచున్నాను. కాంగ్రెసుకు నాదీ ప్రచారమునై దృష్టినుంచుటయన స్వదేశీప్రచారమును ద్విగుణోత్సాహముతో జేయుటయనను. స్వదేశీప్రచారములేని కాంగ్రెసు తీరకవలెను. పునర్వ్యవస్థాపన చావునంటి. కాంగ్రెసుకు నేయటకు వీలులేకుండ పాలమును చెడుగున్నుటకంటెదగదు. కాంగ్రెసు తీరకవలెను నేయటగా, కర్దశప్రచారము నెక్కువ చేయుటయే. నిష్పంధిగులుగాని స్త్రీలును, వృద్ధులును, పిల్లలును స్వదేశీయులై పుట్టెడి నిమిషమైన పోషణనూలును తయారుజేసి కర్దశ ప్రచారమును జేయవలయును. సంపూర్ణ స్వదేశీ యభివృద్ధితో స్వరాజ్యము దానియంతట నదియే వచ్చును నా కెప్పుడును ఒకటే యాశయము. ఒకవర్షమునై అభివృద్ధి యెట్లో అట్లే దేశమునకు స్వదేశీగూడదు.

* * * * *

మైయున్న పత్రిక ప్రమాణము

ఈపత్రిక డిసెంబరు 10 వ తేదీ వాణిజ్యము బంధములో నూలువర్తకము తగ్గిపోవుటనుగూర్చి వ్రాయుచు వాణిజ్య విషయములనుగూర్చి యిట్లు వ్రాసెను:—

‘నూలువర్తకము అక్కడక్కడకు పడిపోవుచున్నది గాని బాగుపడుటలేదు. ఈ విషయము యెంత అసంతృప్తికరమందలయునో అంత యసంతృప్తికరమన్నది. లాంకిమైరు వర్తకుల దైర్య విక్రమములును, ఒత్తియు బాగుగ పరిక్షింపబడినవి. బ్లాకబర్న్ యంత్రములలో మూడవ వంతు 40 జేయకుండనండి, మగములు ప్రతివారమును పనిమాని అంతటను నూలుడియు యంత్రములు కొలదికాలమే పనిజేయుచుండుటవలన పరిస్థితులు చాల భయానకములుగా నున్నవి. ఇది వరకు కాంగ్రెసులు పూర్తియైనవి యగుచున్నవి వీనివలన మిల్లుల కేయియును లాభముండదు. ఇకను నష్టము రాగలదు.

“కకత్రా బట్టలవర్తకులు దిగువతి సరుకును దీసికొని గూడదని నేసికొనిన యెడంబడిక తీరిపోవుకాలము దగ్గరకు వచ్చుచున్నది. బహిష్కారము ఫిబ్రవరివరకు సాగునని వదలి యున్నది. అయితే యీ యెడంబడిక సంవత్సరాంతముతోనే పోవలసియున్నది. అయినను కొంతకాల మింకను యుండవచ్చును. కాంగ్రెసు యెడంబడిక జరుగుట యవసరము. జెనుకటివలేనే మరల జరుపుటకు సంతకములు జేయుట కిష్టపడక పోవచ్చును. ఇంతవరకు దెలిసికొనవలసి కలకత్తాలో మరల బహిష్కారము జరుగుట గానింపు. సరియైన మార్గమున లేని యీ గాంధీ యుద్యమములోని ఈ విషయములన యిండియాతో మరల వర్తకము యెక్కువ ఖరీదు లైనను, తక్కువ మార్కమైనను యితర ప్రతిబంధకము లేనియున్నను, సాగును. ఇండియా కొద్దిసరుకుల దెప్పించుకొనుట మొదలు వెట్టి నవో యితర దేశములవారుగూడ అదేపని చేపడరు.”

ఈ విలేఖకుడు వ్రాయు శుభనూచకములు సఫలములగుట యసంభవము. స్వదేశీకాతాతాళి కముగాదు. అది స్వరాజ్యముతో తోడుగ నుండును. చేతితో

కడిగిన నూలుతో నేసినగుడ్డలను భారతదేశీయులు ధరించుట మతవిషయము. నిదేశవస్త్రసహిష్కారము, యితరుల సమ్మతి ట్టుటకు గాక ఆత్మపాఠశుభ్యమునకును మోక్షమునకు నైయున్నది. దానిని స్వరాజ్యమునిచ్చి మార్పుకొనుటకు వీలులేదు. స్వరాజ్యము స్వదేశీవై నాధారపడియున్నది. ఈస్వదేశీములముననే యింగ్లాండునకు ఒత్తిడి గలిగినది. కాదీయద్యమమును ఇంగ్లాండు లక్ష్యము జేయకున్నచో అది యింకను సాగిపోవుచునే యుండును. లాంకుమైరు బట్టలవర్తకము యిండియానై నాధారపడి యుండుటచే స్వదేశీకార్యక్రమమును మార్గవలయును? లాంకుమైరుకొనేకుగాని మరియెందులకై నగాని భారత దేశము యింకను సోమరి నముగ నుండి, దివాలా గానేరదు. అంతయు బాగుగ నుండి, యింగ్లాండును యిండియాను స్నేహితులును, భాగస్వాములుగ నుండునో యింగ్లాండు యిండియా కమ్మ వలసిన వస్తువు లేన్నియో గలవు. యిండియాగూడ దానిని స్వీకరించి లాభమునుబొందవచ్చును. ఇంగ్లాండుకునుయిండియాకును స్నేహము భక్తియు గాకుండుగాక. అది నేనెప్పుడునుకోరను. భారతదేశము గుడ్డకై స్నేహితుడుగాని విరోధిగాని యితరులను గోరదు. స్వాతంత్ర్యమును బొంది భాగ్యవంతులై యున్న భారతదేశము యింగ్లాండునకును, ప్రపంచమునకును మంచి వర్తక ప్రదేశము గాగలదు. అంతయ గాని ఆంగ్లేయులు మున్నగువారి క్రింద నీలుచున్న భారతమైవో నేమియు లాభముండదు.

పేట కౌన్సిలు

ప్రథమసమావేశము

నిర్బంధవిధానమును సమర్థించుట

పేటకౌన్సిలు ప్రథమసమావేశము ఈనెల 17 వ తేదీ యుదయమున ఢిల్లీనగరమున మెట్కూపుభవనమునకు చేరి క్రొత్తగా కట్టబడి చక్కని ఏర్పాటులతో కూడిన సభాభవనమున సర్ అలెక్సాండరు నడ్డియగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. సభ్యులు హెచ్చుగా రాలేను. కార్యక్రమము నామమాత్రముం 1వ. పి. ఓ. డోనెలు, బార్నా, మెహత్యా, తెలువందు, జనరలు ఎన్.ఎస్.ఎస్. మేజరు మహమ్మదు అక్బరుఖానుగారు ప్రమాణములు చేసిరి.

బ్రిటనుదేశపు పార్లమెంటుసభ్యులు మాంచెస్టరు ప్రతినిధి సర్ క్రెస్టఫరు నీడునుగారు ప్రేక్షకులుగా వచ్చెను.

హోదోగారి మరణము

హోదోగారు నిరుపేద ఢిల్లీనగరమునండే యుండినను అస్వస్థతవలన శాసనసభకు రాజాలకపోయిరి. హోదోగారు పాశ్చాత్యుడైనను ఆనాములోని మహమ్మదీయేతర ప్రజలవలన నియోజింపబడినది. ఈసభవారు తమసానుభూతిని హోదోగారి కుటుంబమునకు దెలుపుట కనుమతి. తు రని నమ్మెదనని అధ్యక్షుడు హోదోగారిమరణమును గూర్చి వారికి ప్రశంసించుచు ముచ్చటించెను.

అధ్యక్షుల సభించుట

అధ్యక్షుల కిటీనల నొసంగబడిన గౌరవమునకు సర్ జూల్స్ కరు ఆలిఖానుగారు సభ్యులపక్షమున సర్ మడ్డియగారి సభి నందించిరి. మిరీగౌరవమున కర్నూలు. భారతీయులు మీకు కృతజ్ఞులు. మీరు సంస్కరణములనుగూర్చి చాల పనిచేసితి కని ఖానుగారు నుడివిరి. (వాస్తవము) అధ్యక్షుడు సభ్యులకు తన కృతజ్ఞతను తెలిపెను. సార్వభౌముడు యీ సభాధ్యక్షుడనగు నన్ను గౌరవించుటవలన నూతనసంస్కరణముల పట్ల వారికి గల అధికమగు నభిమానము విదితమగుచున్నది (హర్షము) రాజా మారవాంసింగు మియాను సర్ మహమ్మదు మక్గాల్లాగూడ వారి కొసంగబడిన గౌరవముల కర్నూలని అధ్యక్షుడు నుడిపెను. భాసన సభామందిరమును కడుగొనుముగా పూర్తిచేయించినందులకు మా శక్తి, కీర్తింగుగార్లును కీర్తింగుగారు సిబ్బందిని, కంట్లాక్టరును ఆభినందించెను. సభామందిరము లేమగా నుండినను వెనుకటిభవనముకంటె చాల సుమపాయములను కలిగియున్నది.

ప్రశ్నోత్తరములు

ప్రశ్నోత్తరములు 20 నిమిషములలో ముగిసెను. మహారాజా శశికాంత ఆచార్య చౌదరిగారి ప్రశ్నలు మొదటనుండెను. వారురాలేను. సభ్యులిట్లు రాజాలనపుడు ముందుగా ప్రభుత్వ సభ్యులకు తెలిపిన అనవసరశ్రమ తగ్గును. ఇకముందెట్లుచేయదగును. లేనిచో చాలయిబ్బంది కలుగునని అధ్యక్షుడు నుడిపెను.

ఇండియాదేశమున

1. ప్ర:— ప్రభుత్వోద్యోగ కర్మమున పాశ్చాత్యుల సంఖ్య హెచ్చుగానుండవలెనను వెనుకటి పద్ధతిచే ప్రభుత్వము నారింకను అనుసరింపగలదా?

సర్ అలెగ్జాండరు మృతగారు

ఉ. - హెచ్చుమంది పాశ్చాత్యులను ప్రభుత్వోద్యోగములకు సమకాలాత్మకముగా యిటీవలనే యిండియా మంత్రి కుమార్తె పింకెను గాని కాలక్రమమున భారతీయుల సంఖ్యను హెచ్చించుట ప్రభుత్వపద్ధతి పునఃకృత్తి ననుసరించి ప్రస్తుతమున్న తారతమ్యము కొన్ని ఏండ్ల కొకసారి మార్చబడుచుండును.

2 ప్ర. - శాసనసభా మందిర నిర్మాణము - లాలా నుకకీర సింగు గారు.

ఉ. సిమ్లాలో ప్రస్తుతమున్న సామాజ్య శాసనసభా మందిరము తాత్కాలికము. దాని ప్రక్కను ప్రేటుకొన్నిలు మందిరమును కొంతనమునా రెండు నిర్మింపవలయునని వేరు. సిమ్లాలో శాసనసభకు స్థిరమగు భవనమును నిర్మించుట కికముందు నిశ్చయింపబడుచేసి దాని ప్రక్కను ప్రేటుకొన్నిలుకు భవనమును నిర్మించు విషయముగూడ చాలాచింతపడుచున్నావునున్నట్లుగాను.

3. ప్ర. - నిష్పంధవిధానము లాలా నుకకీరసింగుగారు

ఉ. - ఆమెండు మొట్ట మొట్టా శాసనములకింద వేరు శిక్షలు నిష్పంధవిధానముని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపరు. దౌర్జన్యము, శాంతిని భంగపఱచుట, తెదరించుట మున్నగునవి జరుగకుండుటకు మాత్రమే శిక్షలు వేయబడుచున్నవి. శాంతిక్రమ సంరక్షణభారము ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకులచే యొందునది ఈవిషయమున యిండియా దౌత్యమువారు ఇండియా మంత్రితో నాలోచించిరి. రాజకీయవిధి కార్యనిర్వాహక సంస్థలలో నిష్పంధమునకుందగు నంగీకరించిరి. ఎవరికి రిండిరి ఎవరు ప్రతి కూలు నను ప్రశ్నలకు తీర్ణము లీయవలెను. అర్హులగు గారు, సమ్యాపకమును స్వీకరింప యువరాజుగా రంగీకరించుట.

ప్రేటు కొన్నిలు వారివలన సమ్యాపకమును స్వీకరింప యువరాజుగా రంగీకరించిరి నని వారి ప్రధాన కార్యదర్శి లేఖ వ్రాసినది మా ముఖ్య గారు తెలిపిరి.

సమ్యాపకము నామోదింపబడుట.

సమ్యాపకమును సామాజ్య శాసనసభ వారు నామోదించిరి. ఈ కింద వారు గూడ నామోదింపగలరు. బ్రిటిషు దేశీయులు యిండియా దేశమునకు చేరిన సమోపకారమును దేశీయులందరు నామోదించిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వ మీదేశమున చేసినదక పూర్వము వ్యాయక్రమ పరిపాలనమే లేదు. కిక్కిములైన రాజ్యములు వెతుక్కుగానే రప్పించి యుండెను. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు కొన్ని దశలలోనే స్వకమపరిపాలనము చేర్చుట అభివృద్ధిని ఆయిశ్వర్యమును కలిగించిరి. శాంతి శకమును కలిగించిరి స్థిరమగు నభివృద్ధిని చూపిరి. దీర్ఘనిద్ర మునిగిన భారతీయులను మేలుకొలిపిరి. నాగరికత గల దేశముల వారికిగల భావములు దేశీయులందు తెలపబడినవి. దేశీయులు తమ భావియాశ్చర్యమును గుర్తింపఁగలిగిరి. ప్రపంచమందలి గొప్పదేశములలో సహజమును ముడిచూపకలగు దేశిని విక్టోరియాను హాజిగానే మొదట తన పుత్రుని యిండియాకు పంపిరి. ఎద్వేరు హార్ది సార్వభౌము లీదేశముకు రాగా ప్రజల తృప్తిక రాజధిక్షిలో స్వాగత మొసగిరి. యువరాజుగారు స్వర్ణలో ఢిల్లీ నగరమునకు వచ్చిరి. వారికి ఘనమగు స్వాగత మొసంగుట యన ముఖ్యకర్తవ్యము. రాజధిక్షిమాపి ఆతిథ్యము కొసంగుట ప్రాంత్యదేశములకు పౌరసంఘములకు సాంప్రదాయము. భరతీయులను తిలకధానులను తన ఆశ్రయములు నెరవేరుటకును యువరాజుగారికి రాజధిక్షిని విన్నవించుట ముఖ్యకర్తవ్యము (హామ) అని పురాధర్మములలో నొకరిగు సర్ జుల్నికరు అతిభాగముగా మంటలాడిరి. తక్కిన సభ్యు లెవరును మంటలాడలేదు. తీర్మాన మామోదింపబడెను.

కాశీ విశ్వవిద్యాలయ సనరణచట్టము.

దీనిని మా ముఖ్య గారు నామోదించిరి. ఆవిశ్వవిద్యాలయ పరిపాలక సంఘ సభ్యులలో పాఠ్యపులు కానివా రొకరున్నారు. ఆ సంఘ డిక్టమెంటుగాడ సంఘము నిలుపుకొన వలయుట్లు ఈ సవరణ చట్టములోని విశ్వవిద్యాలయమువారు ప్రభుత్వమువారిని కోరిని ముఖ్య గారు తెలిపిరి.

మొదటి సత్కారము.

23, 26, 30, 31, తేదీలను ప్రసక్త్యమువారి పరిచయ గును. 23 వ తేదీని విశ్వప్రకృతి, యంత్ర శాలల సభ్యులు లాల్ చిలపాతుని అని మా. ముఖ్య గారు నడిపిరి.

మండిత సత్కారము. - వేల్పు యువరాజుగారి రాక సందర్భమున విశ్వవిద్యాలయముగా హాసగలచిన సత్కారమును గైకొనుటకు ఆంధ్రవాల్మీకియగు పండిత వావిల కొలను నువ్వారావుగారు నిరాకరించి దీని హిందూపుత్రక ప్రకటించినది.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము. - జనవరి 14వ తేదీలో ఆంధ్రులగు వారములో కేయింటికి 30.6 వంది చనిపోయిరి. గతవారములో 40.8 వందిచనిపోయిరి 51వంది స్పృహకము పోయగా 20గురు చనిపోయిరి. కలరాతో యిద్దరుచచ్చిరి ఒక్కరికి యిప్పడే కలిగినది. ఒక్కరు విషభ్యంము వలనను 27వంది యిర జ్వరముల వల్లనను చనిపోయిరి. గతసంవత్సర మిదేవారములో 45.8 వంది చనిపోయిరి.

శ్రీసీతా మాజనయనాలకు సమాధిని నిర్మింప

జయనగర లో
అయోధ్యా మైగాము మీద వేసిన
నాగి కాలాదిగువనుదహరింపబడిన నాటకముల
ప్రదర్శించెడు.
20-1-22 కనకతార
21-1-21 ద్రావడివస్త్రావహరణము
22-1-22 వస్త్రావహరణము
24-1-22 సావిత్రి
రాత్రి 9-30 నిమిషములకు ప్రారంభము
టిక్కెట్లు వివరము: - మా 8, 2, 1-8-0, 0-12-0, 0-6-0.
శ్రీమతి మా 2-0-0, 1-0-0, 0-8-0.
M. N. Rao Yadavalli Suryanarayana
Zamindar, Rao.
Hon President, Manager.

నూనెయంత్రములను కొనుటకు
ఇది మీకు తెగిన సమాచారము.
ది పేటెంటు వర్జికల్ క్రూడ్ అయిల్ ఎంజనులు
(సిప్రము వాచ్మన్ - హూబర్)
6, 10, 12, 16, 20, 25, 30, 40, 50 గ. అణుములములము లవి.
ధరలు 10 ఇ. హెచ్. పి. 1-కి ధర రూ 1575
" 16 " " 2175
" 25 " " 3255
(సి. వి. ఎఫ్. మద్రాసు యిందులో చేరియున్నది.)
యితర యంత్రములకు వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును.
మావద్ద స్థాపితము అద్దరు యిచ్చిన తెప్పించి యివ్వబడును. మా నిబంధనలు, వివరములు తెలుపునట్టి పుస్తకమునకు వ్రాయుడు.
Wiele & Klein,
Mount Road
Madras

మహాతగాంధీ
349
భాయాకటము వేసిన తెలుగు పేకరు.
100 కాగితములు చేర్చి అట్టయెండుచేసి
కట్ట 1-కి అ 10; కట్ట 1-కి రు 6
కాగిత 100-కి అ 14; 1000 రు 7-8-0
కవరు 1-0-కి అ 1; 1000 ,, 7-8 0
కాలండరు 1-కి అ 6; 12-కి ,, 3 8-0
మీ అచ్చుకనులకు మాకు వ్రాయుడు.
Pictorial & Co., Printers, 41, Broadway, MADRAS

గొప్పతగుధరల ఆమకము
నేటిదినము కొనదలచినది రేపటివరకు ఆపకుడు.
ఏలననగా? నమయ మెరిగి పనిచేసిన నిత్యకృత్యములలో
తప్పక అదృష్టము గలుగును. ఎచ్చట?
కాశీ, కంచి, బెంగుళూరు, కొర్నాడు, మరియితర భాగాలలోనుండి కట్టు, నూలు
జువీరీకములు అంగడి ఈ దిగువ దొక్కటియే యని తెలుసుకొనవలెను.
ది బొంబాయి స్వదేశి స్టోర్సు కాశీ, బెంగుళూరు, సేలం జువీరీమందిరము,
40, 41, 42 రత్నబజారురోడ్డు, బార్లిబాన, మద్రాసు.

Life and Marriage Assurance Co. Ltd, Mysore.
Insures Lives without Premium. Grants Loans without Interest & Security
Liberal Commission and Allowance to Capable Agents
R. Sivaramamurthy Naidu Esq, Cocanada, Godavari Dt.
M. Gundu Char Esq, Hindupur, Anantapur Dt.
For further particulars and District and Chief Agency Terms apply to :
Messrs P. K. Rau & Sons, Chief Agents for Madras Presidency, Travancore & Cochin
57, Thambu Chetty Street. MADRAS.
Life and Marriage Assurance Buildings. MYSORE

“దేవామృతరసము” సర్వోత్తమమగు
దేశీయ దివ్యవధము.
భగవంతుని పరిపూర్ణ ఆపారకరుణామృతము. లోకప్రసిద్ధిచెందిన తీవ్రమృతము. ఏకామం దైనను ఏకమున్న
నం దైనను, వాతమిత్ర శ్రేష్ఠాదిభేదములు పాటింపక ఎట్టి త్రూరవ్యాధులైనను పశ్చాత్తాపము లానశ్యము లేకనే
లోపలికిని తెలుపలికిని ఉపయోగించుట కనుకూలమైన సాటిలేని సంతేన మూలికారసము. ఈ దేవామృతరసము సోక
మారు ఉపయోగించిన వారు దీని యధార్థస్థితిని జూచి ఆశ్చర్యపడక తప్పదు. ఇట్టి రోగము నివర్తించునా యని
ప్రశ్న చేయ నక్కర లేదు. ఏ మనస్సునిచేత మా దేవామృతరస ముండునో, అదిదే సకలరోగములను నిర్మూలించు
సమర్థుడైన పెద్ద డాక్టరు ఉపయోగించెడి విధానమును మందు పెంట్ల పంపబడును. వైపేరును చూచి తీయుడు. దీని
అద్భుతశక్తిని సహింసలేక అంత్యమందు, రసము అనెడి పేరుతో మాయరసము లుత్పత్తి యగుచున్నది కాగ్రత.
మొత్తముగా తెప్పించెడి వ్యాపాలకు
మందికమీనను ఈయబడును.
1/2 బోన్సు బుడ్డి 1-కి రు 2-0-0
1/4 బోన్సు బుడ్డి 1-కి ,, 1-0-0
సాంపిల్ బుడ్డి 1-కి ,, 0-6-0
ప్యాకింగు పోస్తేజ్ ప్రత్యేకము.
(8) పి. ముద్దుకృష్ణ శెట్టి అండు సగ్గు, కమీషను, ఏజంటు, నెం 49 వరదాముత్తప్పకవిధి. మద్రాసు
(4) ముఖ్యపుట్ల లక్ష్మీవారాయణశాస్త్రిగారు, చేబ్రోలు. (గుంటూరుజిల్లా)
వలయువారలు ఈ క్రిందివిధములకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.
(1) ముఖ్యపుట్ల నరసింహాచార్యులుగారు, (పాత్రోటరు,
దేవామృతరసము అఫీసు, కరూరు, క. I. Ry.
లేక
(2) అక్కిలీ అండు కో., బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
[8212]

మదరాసు ప్రాంత తర సభ

(9)

అయిదవ నమా వేశము

జిప్సీసుపక్షపు బ్రాహ్మణేతరుల అయిదవ సాంవత్సరిక సమావేశము ఆదివారమునాడు మదరాసులోని దక్షిణ హిందూసానాధ్యాయసంఘ మైదానమునందు జరిగెను. ఇంతకాలమునుండి బ్రాహ్మణేతరత్వమునందు చేరక కిటగ్గుముగ నుండిన రామనాథపురం రాజాగారు (ఎం. ఎల్. ఐ.) సభ క్రాసాధిపత్యము వహించిరి. సభ ఆదివారము ఉదయము 11 గంటలకు ప్రారంభమగునని మొదట ప్రకటింపబడియుండినను సకాలమునకు ప్రేక్షకులు తగినంతమంది రాకయుండుటచే మధ్యాహ్నము 12-30 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. పండిత యందే రావటలన్నియు పూర్తిగాకమునుపే సర్ పిట్టిత్యాగరాయశెట్టిగారును వారి మిత్రులును కొందరును సుమారు 11-30 గంటలకు హాజరైరి. అధ్యక్షుడు 12 గంటలకు పండితవద్ద కరుచెంచెను. ప్రేక్షకులు తగినంతమంది చేరువరకును ఒక ఆరగంటకాలము వచ్చినవారు ఏకోవిభముగ కాలక్షేపము సేయుచుండిరి. సభావేదికపై ముగ్గురు ప్రతినిధులు, కొల్లంకొండరాజా, సేర్ గిహాల్పింగు, దొడ్డపనికి నారు, అడిపిట్టి జమీందారులును. ఎం. కృష్ణను నాయకుగారును, ఆర్. వెంకటాచ్యం నాయకుగారును, టి. బాలాజీరావు నాయకుగారును, ఓ. తణికాచలం శెట్టిగారును మరికొందఱును నుండిరి. ప్రేక్షకులు సభయందు సుమారు రెండు వందలమందికి కొంచెము తక్కువగ నే యుండిరి.

స్వాగతోపన్యాసము

అహ్మదాబాదు తరపున డాక్టరు నరేంద్రమొదలియారు గారిచిన స్వాగతతోపన్యాసములో కొన్ని భాగములు:—
కేంద్రప్రభుత్వమునకు మనరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము ప్రతిపక్షము నీయవలసిన మొత్తము విషయమే మిక్కిలి ముఖ్యమైన సమస్య. రాష్ట్రీయప్రభుత్వము లన్నిటిలోను మద్రాసు ఆతిరాజభక్తికి లగినదియు, ధనము బహు శాస్త్రతో వాడుకొనుచున్నదియు అయినను, ఎక్కువభారము మనప్రభుత్వము పైననే పెట్టబడినది. స్వరాజ్యము వెంటనే కావలెననియు బాధ్యతను భరించుటకు సందిధులముగ నున్నామని గొంతుకలు ద్రద్దలకడటరచిన రాష్ట్రీయలకు తేలిక చేసినారు. ఇందువలన వారు పన్నులభారము తగ్గించుకొని ప్రభుత్వమువారితో పోరాడుట సహాయమువిరా. రెండుటకు వెక్కిరించుటకు వీలిచ్చినది. మనరాష్ట్రీయముల ప్రస్తుత భవిష్యత్తరములవారు గతతరులవారిపాములఫలమునందలననియున్నారు. పన్నులు వృద్ధిచేసి ప్రజలకొరకు ఖర్చుచేయక దాచిదాచి నిలవ చేయుట మద్రాసుప్రభుత్వమునకు చేటు తెచ్చినది. కేంద్రప్రభుత్వమువారిక మాదిరి యభివృద్ధిపన్నును మనపై వేసెయున్నారు. ఈవిషయమున నిటప్రబలిత యనవృత్తి పత్రికలమూలమున సభల మూలమున స్పష్టపరచియున్నాము. రాజకీయములతో సంబంధమున్న సంఘములన్నియు స్పష్టముగ తమయనవృత్తి కేకగ్రీవముగ కనబరచెనుగానిలాభము లేకపోయెను. ఆపకారమున కనమానముచేర్చినారు. 3 సంవత్సరములవరకు బంగాళా ప్రభుత్వము వారేమి యునీయన్ క్రర లేదని తీర్మానించినారు సామ్రాజ్య శాసనభావని బ్రాహ్మణు లీ విషయమై నోరు మెదల్పలేదు. మాంటిగ్యూగారు తొందరగా ఘనము 428 లక్షల మనమీయవలసియుంటుందని అంచనా వేసెను. తరువాత నది 211 లక్షలకు తగ్గింపబడెను. న్యాయమునకు ప్రసిద్ధి కెక్కిన మొట్టమొదట ప్రభువు పురాణముపై మామూలు గత కన్ను వేసి దీనిని 318 లక్షలకు వృద్ధిచేసిరి. అనగా మనయాదాయములో 4-5 వంతు కేంద్రప్రభుత్వమున కీయవలెను. మనయాదాయము తగ్గి సోపు నూచనలుగూడ కాన్పించుచున్నవి. దేశమున నింతమంది యుండగా మనము మాత్రమే 100 కి 36 వంతు లేల యీయవలెను! ఇతరుల సౌఖ్యార్థము మన ప్రజలేల కొలుపోవలెను.

ఆరోగ్యసమస్యలు మనకిబ్బంది కలిగించుచున్నవి. శ్రీలు శిశువుల షేనువిషయములలో పనిచేయవలసియున్నది. వ్యవసాయ పారిశ్రామిక విషయములలో జపానుదేశములలో వత్తి గొప్ప సాధనములు ప్రారంభింపవలెను. జర్మనీలోవత్తి ప్రారంభించు పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వసహాయము కావలెను. నిర్బంధించితివిద్య జనసామాన్యముగ కీయవలెను. వెనుకపడియున్న జాతులవారికి మైసూరులోవత్తి విద్యార్థి వేతనము తీయవలెను. వీనియన్నిటికినియొక్క వివాదకరమైన జవాబున్నది. అదియేదన సామ్యులేదనియే. మద్యశాసనదోషమును తొలగింప వలెన్న ఆదాయము పడిపోవు ననుభయము, పన్నులలో శాశ్వత నిర్ధారణ చేయవలెనని ఆదాయ

మునకు నష్టముకలుగు ననుభయము. బంగాళా బొంబాయి ప్రభుత్వములు స్వేచ్ఛననుభవించుచుండ మనమిట్టియిబ్బంది వడుచుండ వలసినదేనా! ఆ ప్రభుత్వములే దేశమున కంతకు మాగ్గదర్శకులందు మంచిమాగ్గదర్శనము. అట్టివారిచే నడుపబడకుండ చెన్న పురి శాస్త్ర పడుగాక. కేంద్రప్రభుత్వమునకు సామ్యము విధానము అధిక విషయముల సరి చూచుటగాదు. పరిపాలనా తంత్రముని నాయుద్దేశము.

మనమంత్రులు చేయుచున్న కార్యమునకు మనము కృతజ్ఞతచూపవలెను. వా గన్ని శాఖలలో సభిరృద్ధి చూపుచున్నారని మన విశ్వాసుగూడ వొప్పుకొనకతీరదు. మున్సిపాలిటీలు జిల్లాబోర్డులు- పారిశ్రామిక విషయములు ఎల్లెడల సభిరృద్ధి పరచుచున్నారు. మంత్రులు ప్రభుత్వశాఖలయని తలచి మోసపోవడదని హెచ్చరించుచున్నారు. కార్యనిర్వాహక సభ్యులీ రీతిని మోసపోయి తమకేంద్రి యధికారులచేతల మంచిచెడు గులుమాత్రము గమనించుచున్నారు. మంత్రులట్లుచేయక ప్రజలకష్ట నిష్కర్తము లారని వానిని తగ్గించుటకు క్రొత్తపద్ధతుల నేర్పాటు చేయవలెను. వారు సంఘ ప్రాతినిధ్యమును బాగుగ గుర్తించుకొనవలెను ఉద్యోగము లిచ్చు విషయములో నీవిషయము బాగుగ గుర్తించుకొనవలెను. ఉద్యోగములిచ్చు విషయములో నీవిషయము బాగుగ గుర్తించి బ్రాహ్మణులకు పక్షపాతము చూపకుడను. చిరకాలమునుంచి నాకరి చేయుచున్న వారిక న్యాయము జరుగునని తలచగూడదు. వివిధసంఘములకు న్యాయమే చేయుచున్నామని యెంచవలెను. ఈవిషయమున సమాధానము లేదుము పరిగార్తు. మన పక్షపు నాయకుల ననుకరింపవలెను. మంత్రులకు ప్రజాప్రతినిధులకును ఏకీభావము కుదురనియడల మంత్రులు చిరకాల ముండ జాలరు. కార్యమును స్తంభింప జేయవచ్చును. శాసనసభికులు, కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగాని మంత్రులుగాని చెప్పినట్లు నడుచుకొనుటకు సభకు రాలేదు. వారిలము వారికి తెలుసును. సమయము వచ్చినపుడు మరయోగింతురు.

మనసంఘము సభిరృద్ధి చేయుటకు వివాహముల విషయములను, ధర్మాదాయముల విషయమును గా సాంద్రా భక్తి శాస్త్రములలో మార్పులు చేయవలెను. విద్య సభిరృద్ధి చేయవలెను. వైద్యసహాయ మెల్లకు చేరునట్లు చేయవలెను. వ్యాజ్యముల ఖర్చును తగ్గించవలెను మద్యపానమును తగ్గింపవలెను. ఆదిదాఖతుల విషయము బాగుగ నాలోచింపవలెను.

అధ్యక్షుని పునాస సంగ్రహము

నేడు మనసంఘమునకు విచ్చేసిన యువరాజుగారు ఒక సార్వభౌమునికోమరుని రూపముగ గాక సార్వభౌముని ప్రేమాతిశయములను మన యెడ ఆయనకు గల మహాభక్తియను తెలియజేయుటకై సందేశమును గొనివచ్చియున్నారు. ఆయన మన ప్రభుభక్తిపరాయణతను మన విశ్వాసమును మరల స్పష్టజేయునకు బోవునపుడు సార్వభౌమున కెరుక జేయును. భారతదేశము స్వకాలములయందును ఆనాదిగ సార్వభౌములను గౌరవించి ఆదరించు ఆచారమును గల్గియున్నది. మనకు పృథ్వీపతియన్న యున్ననే పరిత్రోదేశము. అట్టితర ఎవరో శాంతియంది స్వల్ప సంఖ్యాకులు యువరాజు బహిష్కారమును గావించవలయు ననుట మనము సహించవలెము. అట్టి యుద్దేశము మనకుండుట భారతసామ్రాజ్యము గాజాలదు. అట్లు తలంచుట బానిక మానసికవృత్తి యిది జెప్పు నగు. ప్రభుత్వమువారు మనకు ఇంతకంటె ఎక్కుడు స్వాతంత్ర్యము నీయవచ్చును సంస్కరణములను మనకు తృప్తికరముగ నీయజాలవచ్చును ప్రభుత్వమువారి నిష్పంధనిధానమును విబృంధించి చేయరాని పనుల జేసినను మనము యువరాజుబహిష్కారమును తలంచుటగూడ మహా పాతకము. స్వరాజ్యసాధనమునకై అసహాయవాదులు జెప్పెడి సమాధానములు నచ్చవు. యువరాజుగమనమునకును బహిష్కారమునకు గల రాచకీయసంబంధము లేదో తెలియదు. ఈరెంటికి ఏల ముడిపెట్టవలెను? దౌర్జన్యరాహిత్య మగు అసహాయాద్యయనునటుకంటె దౌర్జన్యరహితమగు సహాయాద్యయనునట్లు నిక్కముగ నుండవలదు. ఈ యుద్దయమునకు నాయకుడైన గాంధీగారు దీనివలన గల్గు యువద్రవములను గుర్తించక ఆఖరున ఎన్నియో ప్రాణములు బోయిన పిదప విచారించి పశ్చాత్తాప బడె నన్నంతమాత్రాన ప్రయోజనమెది?

పంజాబు, మెలిగాన్, మలబారు, బొంబాయి అల్లరులు మీకు దృష్టాంతములే! ఆయన మొదట అగ్ని హోత్రమును బెట్టి ప్రజ్వరిల్ల జేసి అవల అంటుకొన్న పిదప ఏకో ఒక ఉపవాస మొనర్చి కంట తడిపెట్టును. ఈ పని అందరకు చేయవలదు. ఇంత మనప్రాణాంతమునకు బాధ్యులెవరు? అసహాయాద్యయను బోలి విషయముగాని వేండుగాదు. చాల అపాయకరమైనది. నమ్ముడు నా మాటను. మీకు దీనివలన బాగుగ బాబ్బుకట్టినది. ఇకనైనను మేల్కొనరని మీకర్థము మూడిన దని తలంచుడు. కాని మనము, మనమంత్రులు త్యాగంయజెట్టిగారును ఈ యుద్దయమును తలపెత్తకుండ తృచివేయుచున్నారము. ఆభాభంగులై ఎవరో ఒక శ్రీనివాసయ్యగారు, ఒక పార్థసారథయ్యగారు బిరుదుమును విసర్జించిన ప్రయోజనమెది? పార్థసారథి అయ్యగారు పింఛనుమాత్రము వదలలేదు! న్యాయవాది వృత్తిని మానలేదు. శ్రీనివాసయ్యగారు న్యాయవాదవృత్తిని మానలేదు. బిరుదుమును విసర్జించినంతమాత్రాన ప్రజలకుగాని వారికిగాని ఏమిపట్టము? ప్రజలకు ఏమిభాషము! ప్రజలకు కొంత విశ్వాసముతప్ప మరొకటిగాదు. మంత్రులవని ఎన్నటికైనను మున్నేమామని ఆశతో శ్రీనివాసయ్యగారు దుష్ప్రసూయించిరి. కాని సాపము ఆభాభంగము గల్గుటకై సభ్యత్వమును మానుకొనిరి. పార్థసారథి అయ్యగారు మోక్షార్థ జడ్జిపదవి నాశించిరి. కాని విఫలమనోరథులైరి. అందుచే పింఛను బుచ్చుకొనిరి. ఈ రాజధానియందున్న బ్రాహ్మణేతరులు చాల బుద్ధిమంతులు. నిదానము గలవారు. అందుచే అసహాయాద్యయమున విస్తారముగ జేరలేదు. ఇదెంతయు సంతోషకరము. వీరి పుణ్యమాయని అసహాయాద్యయము పరివ్యాప్తి గాంచక అరికట్టబడినది. కొంతకాలమునే సీ బ్రాహ్మణేతరయుద్దయమును పాల్గొనుండుటకు నేను బ్రాహ్మణులకు లోనై గాదు. సానుభూతి లేకపోవుటచేగాదు. అప్పుడు ఎడటచూచినను ప్రత్యేక తెలంగాణముకై పాటుబడుట గాణము. అది జాతీయోద్దయ మనిపించుకొన జాలకుండెను ఇప్పుడి యుద్దయము పూర్తిగ జాతీయోద్దయమైనది. కొంతకాలమువరకు నేను బ్రాహ్మణేతరయుద్దయ పోషణమునకు ప్రభుత్వముపై ఆధారపడినయు వా రట్లు జేయరనియు యభిప్రాయపడితిని. నిజము గానిండు. గాకండునిండు. నేను అప్పుడు అట్లు అనుకొంటిని. బ్రాహ్మణేతరత్వమును సుస్థిరముగ స్థాపింపబడినపుడు మనకు ఎన్నికకు ప్రత్యేకముగ స్థానములు అననవలసిని వా యభిప్రాయము. మన యుద్దయమున దిగ్విజయులమైతిమేని బ్రాహ్మణులకు ఏప్రతిస్థాపనలందును ప్రచేకించుటకు వీలులేకుండ అన్ని స్థానములను మనమే ఆక్రమించుట కష్టము గాదని ఇంతవరకును తలంచియుంటిని. నేడింతమంది బ్రాహ్మణేతరసభ్యులు సభయందుండుటకు గౌరణము మనకు ప్రత్యేక స్థానములు ఇవ్వబడుటగాదు. మనసంఘము మేల్కొంచి పురోవృద్ధికి పాటుబడుటయే గాగణము. రావోపు ఎన్నికలు మనబలమును జూపగల్గును. మొన్న మొన్నటివరకును మనము ఆశ్చర్యమొంది అన్నిటిని పురోహితవర్ణమువారికి అప్పగించుటచే ననము వెనుకబడినారము. ఇపుడట్లుగాదు. మన బాధ్యతను గుర్తించినాము. బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతర సభ్యులతో సహకారభావముతో ప్రవర్తించిరని ప్రస్తుతమందున్న శాసనసభ ఇంతకంటె తృప్తి కలుగ కాద్యభిరమును నిర్వహించెడిది. అట్లు నాడుచేయుచేని వారికి లాభములేదు. మనకు సభ్యము లేదుకాని మనము బ్రాహ్మణులను జూచి ఒకసంగతి చేస్తుకొనవలయును. వికనత్వము, సంఘీభావమును నేమైనావలయును. బ్రాహ్మణేతరుడు ఒకప్పుడైన బ్రాహ్మణుని ఎన్నుకొని బ్రాహ్మణేతరుని నిరాకరించుడు. కాని బ్రాహ్మణులనుమాత్రము సహా బ్రాహ్మణులే ఎన్నుకొనును. ఒక విషయమునందు లేలు గుడెత్తుబ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణయభ్యర్థి యను గౌరవమును గాని ప్రేమగాని లేకున్ను ఆయనకు కీ శ్రేణి నాయకుగారు ప్రత్యేక సన్నపుడు వారు తరుటటులను బ్రాహ్మణయభ్యర్థికి ఇచ్చిరి. నిన్ను గూడ పండిత సత్కారమునకు ఆదరును బ్రాహ్మణులు గలిసి బ్రాహ్మణులకే యువరాజుగారిచే గౌరవించబడుట కే గాటులు జేసిరి.

రాష్ట్రీయ ఆర్థిక సమస్య

చెన్న పురి రాష్ట్రీయ ఆర్థిక సమస్య దుర్భాగముగ నున్నది. మొట్టమొదట దుగన్యాయపుత్తిర్యాయులే మదరాసు రాష్ట్రీయ నెత్తిమీద ఈసాలున 318 లక్షలరూప్యములు మోపబడినవి. బొంబాయి కలకత్తారాష్ట్రీయముల 36, 63 లక్షలతోడనే బ్రతికిపోయెను. బ్రాహ్మణేతరప్రతినిధులకు వేంకటపతిరాజు కృష్ణ స్వామిరెడ్డిగార్లు తప్ప తక్కిన బ్రాహ్మణసభ్యు లీవిషయమై బోకర్యము కలుగజేసుకొనలేరై. బోకర్యము ఎందుకొన్న అందువలన మహాభాషము బ్రాహ్మణేతరులకు పోవును భయముతోడను, బ్రాహ్మణేతరమంత్రులగునను నెలకొల్పిన వెల్లిం

మ-రా-స్త్రి, భులిసాక హనుమంతరావుగారు తమకు
తెనాలి పెన్షనులు డ్యూటీ తహసీలుదారు ఆఫీసులో నున్న
గురుస్వామి పదవిని, మున్నె బెంకయ్యగారు తమ మొహతాగు పద
విని, కార్తెగారు తీర్థానామసారము కదలుకొనిరి. వారిని పుష్ప
మాలాలంబ్యురలు జేసి భజనంతో నూకేగించిరి. గుంటూరు
శ్రోనింగుమ్మాలయలో చదువుచున్న లక్ష్మణరాజు ఆరు రెళ్లవరకు
రావుగారు కూడ మానినేరిరి.

ఆరోగ్యమార్గము
శ్రీ గాంధీమహాత్మ ప్రణీతము

గ్రంథములో ఒక్క పత్రిక అయినను వదలక శ్రీ శ్రీని
గానుని కృపలతో తెలిపింపబడినది. అప్పు పూర్తి అయినది. స
బర్బత్తి సత్కారముగ శ్రమములో ప్రత్యేకముగ తీయబడిన,
కాపినధారి యగు శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఛాయాపటము ఇందు
చేర్చబడినది. బైండింగులో నున్నది. ఇదివఱకు రిజిస్టరు చేయ
బడిన ఆర్డరు పంపినవారికి యీ నెల 15 వ తేదీనుండి పుస్తక
ములు వి. పి. గ. పంపబడును. ఎవ్వరికైన అక్కడ లేనియెడల
ఆ తేదీలోపుగ తెలుపవలెను. అభిప్రాయ ప్రచారముకొఱకును,
జ్ఞానసాహిత్య కార్యసహాయార్థమును ఉద్దేశింపబడిన ద గు ట
చేత స్వల్పపుటలకు యివ్వబడుచున్నది గాన వి. పి. లు తీరస్క
రించి దండుగ కలుగ జేయవలెనదని నీ కోరుచున్నాను. ఇప్పు
డు అచ్చువేసిన 2000 ప్రతులకును చాలవఱకు ఆర్డరు వచ్చి
యున్నది. గనుక యింకను గ్రంథములు కావలసినవారు యీ
దిగువ చిరునామాకు వెంటనే వ్రాయుట యుక్తము.

గూడూరి రామచంద్రరావు
సేవకసంఘము, గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.

నీకు స్వరాజ్యము కావలెనా?

కావలసినచో (8378)

"ఆల్టిమేట్ ప్రభుత్వ నిర్బంధము"
(The Karachi Trial)

అను, దివ్యమైన నాటకమును చదువుము
వెల. 0.10-0 మాత్రమే. (పోస్టేజీ ప్రత్యేకము)
స్వరాజ్య గ్రంథాలయము, తెనాలి.

జాతకరత్నము

జన్మనక్షత్రము, పుట్టినతేదీ శక మున్నగునవి లేక రో
గంబత్సర ఫలితములను క్యాకల్చరు రీతింగుతో సహా యెన్ని
సంబత్సరములైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కరలేకయే
తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. ధనము, సంపాదము మున్నగు
చ్యాదకభావములతో మీరీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొన
గలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు. దీనివెల రూ 2 మాత్రమే.

గ్రేట్ యిండియా జ్యోతిషాలయము,

(8291) ఖింకోట, విశాఖపట్నంబిల్లా.

వనోపనిషత్సర్వస్వ

రక్షసానన రక్షణయొక్క ముఖ్యభావము పోగొట్ట
బడియు శత్రువుక గాంచినది. ధన 1-20-0
ఇండియా సిలీకోషండు ఎచ్చటికైనను కపాలాభివ్య
వచితముగా వందలకును. (8278)

విలాసము పి. డి. సాహెబ్.

నెం 144 ఫనసవాడి, బాంబాయి.

అపూర్వ ఆంధ్ర గ్రంథము.

శ్రీ బాల, బాలికల కథ్యంతోపయుక్తము.

బాలభారతము

పంచమ వేదమునందు భారతము మనఃకృత పావన
ములగు గ్రంథములలో నొకటి. అది నీతుల కాలవాలమును,
ధర్మోపదేశముల కునికొట్టును, న్యాయమార్గ ప్రదర్శనమునకుఁ
దావలమునై వెలయుచున్నది. కావున దాని నవశ్యకముగ
ప్రతి మానవుఁడును జదివియే తీరవలయును. బాల్యమునందే
దానియం దభిరుచి గలిగి నేని మనదేశమభివృద్ధి నొందఁ గల
దనుట కనుమాన మింతయు గల్గును. అందుచే మేము "బాల
భారత" మను పేర భారతమునంతయు సంక్షిప్తించి మిక్కిలి
సులభతైలితోఁ బ్రకటించి యున్నాము. సద్గుణ సంగ్రహణ
శీతాభావము లగు నీతివాక్య రత్నము లందానియందు విస్తార
ముగఁ గానవచ్చుచున్నవి. పుస్తకము తుదలో భారతములోని
యొక్కొక్కపాత్ర యెవని వాని గుణావగణములు చర్చింపఁ
బడి యున్నవి. 144 పేజీలు.

క్రయము 0 8-0. పోస్టాకర్చులు ప్రత్యేకము.
ఈక్రింది అడ్డపలలో నెవరైనను వ్రాయుడు.
యం. పి. శర్మ కంపెనీ, పోస్టాఫీసు 287, మద్రాసు.
లేదా యం. పి. రమణ కంపెనీ, నెల్లూరు.

కరవత్తిన కలములు

కష్టము కలుగ జేయని ఫౌంటెను కలములు
వ్రాసిన ఆనందము
వాటరుమేన, స్వామి, జ్ఞాపబద్ధ, హర్షవేద,
నెల్లూరు, కంపెనీ (1514)
చవుకధలు—ఆర్డరు ఈయండి.
గిరిజదర్శి, ధ్వేషనర్శి, టిప్పి కేను, మద్రాసు.

మొఖ్య గవనింతు

యోగ్యతావ్రతములు
(2) మొదట నువ్వొగించునట్టి వారందరిని దెసారెన్
నీటిలో నుంచు, దుర్గా మేడికలోహలోవారి ఫాస్ఫేట్రావ్
బెడగము ఒక నరము వంటిది. నా మొదట నువ్వొగించునట్టి
వ్యాధులన్నియు పూర్తిగా నయమైనను.
రంగూను } బాబులూల్,
80-6-1 } హైదరాబాద్

జనకగారి రింగువరం లోషక

వై రింగువరం లోషక ప్రయోగించిన సకల
విధములైన తామర, గజ్జ, మొదలగు చర్మవ్యా
ధులు నివర్తయగును.
వెల బుడ్డి 1 కి రూ 0.10-0. వి. పి ప్రత్యేకం.
పోల్ యేజస్సి, కిసరప్ప యేజస్సి
(8255) హైదరాబాద్, మదరాసు.

అపూర్వ దావాదే సభలు

32-వ దేశీయమహాసభ

కొలది ప్రతులు మాత్రమే.

ఇందు అనామ్యుడావాద్ పురచారిత్రియను, దేశీయ
సభాపండిర రన్యంబును, తాత్కాలికాధ్యక్షు లగు హాకిం
అబ్దుల్ ఖానుగారి గంభీరోపన్యాసంబును, మహాత్ముని కచనా
మృత్యంతంబును, చిత్రరంజనవాసు, వారి సతీమణియొక్క యాత్రే
జంబు లగు సంజీవలంబును యింపగునట్లు ముద్రింపబడినది.

వెల ప్రతి 1-క్యూ0-4-0
50 ప్రతులు 11-0-0
100 ప్రతులు 20-0-0
పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

వలయువారు:— ముంబై గు వెంకటరమణశర్మ,
(8256) కృష్ణాపత్రికా కార్యస్థానము, బండక.

దంత చూర్ణము

వెల: దబ్బీ 1-కి 0-2-0 12-కి రూ 1-4-0

అమృతాంజనము డిపో, బాంబాయి - మదరాసు.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము

చంక సంహిత - రసాయన ప్రకరణము
చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము బలము నిచ్చును. కాన,
శ్వాసరోగములలో మహామధము. స్వోధంగమును
బోగొట్టును. శ్వాసరోగములలో శుంఠే రోగములను
పోగొట్టి వాటికి బలము గలిగించును. మృద్రోగమును బో
గొట్టి బలముగలిగించును. వాతరక్తము (అనగా మోకాళ్ల)
మీరిదను, మోచేతుల మీదను పుట్టినవచ్చులు, పొక్కులు)
బోగొట్టును. (కుంగర్)
చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము మూత్రములలోనుండే రో
గములను బోగొట్టి, మూత్రమును శుద్ధిపరుచును.
చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము శుక్రములలోనుండే రోగ
మును బోగొట్టి ధాతువృద్ధికి గలిగించును.
చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము మేడిచివనానలకు పుట్టి
నవిచ్చును. గాయముచేత కృశించినవారికు బలము గలి
గించును. వృద్ధులయొక్క మునివనమును బోగొట్టి నవ
యాచనము నిచ్చును. బాలగణకు శరీరము పుష్టికి గలి
గించును.
చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము - కపాయనము.
వైద్యులకు ప్రత్యేక మైన ధర్మం.
10 కులముల వెల రూ 1.
40 కులముల వెల రూ 2.
డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి వి. పి. ఎం. వి. పి. యం.
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్
19 హాన్స్ రోడ్డు మాంటూరోడ్డు మదరాసు
(8166) క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

హరికథ

లోకమాన్యుని పవిత్రజీవితము

ఇహ పర సాధనము
ఆంధ్రదేశమున నటించుటల నీవరకే వ్యాప్తమైనది.
గ్రంథకర్తలు: చె. వెంకట్రామయ్య, చా. వెం. నరసింహారావు
పోస్టాఫీసుగాక, ప్రతి 1-కి రూ 0.2-0. 12 ప్రతులు 5-0-0
వలయువారు చా. వెం. నరసింహారావు,
కాడేపల్లి గూడెం, కృష్ణాజిల్లా

దేశాభిమానులు గండు!

మేల్ నడకలు వంద రూ 0-2-0
(8272) ది:క్షు వాడ 0-7-0
శ్వశక్తికల్పవల్లతో తయారు కావడిన నలుపు
మాలు పీచె 0-5 0-0-0
వలయువారు పోస్టేజీ సహా ముంబై డ్రైగు పంపవలయును.
కా. వెం. రంగయ్య, గోవిందగల్లం, నెల్లూరుజిల్లా
ఇప్పుడుగ రియాలిటీయంబైన కాష్ట్యూట్ బోషధములు.
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకొను.
తెలుగుభాషయందు గాన, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాన
క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.
మనదేశ, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
12, హాన్స్ రోడ్, మాంటూరోడ్ - మదరాసు.

గాంధీమహాత్మ నివృత్తి మగల
ఆంధ్రమగు 1922 క్యాలండరు

క్యాలండరు 1-కి వి పి, ఖర్చులు సహా రూ 0-6-0.
మొత్తముగా కొనుపారలకు ధర తగ్గించి ఇవ్వబడును.

తామర తైలము వడ్డపాడి మోహినీ తైలము
దబ్బీ 1-కి రూ 0-6-0 దబ్బీ 1-కి 0-2-0 సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

దగ్గు, తైలము, పడిశము, రొమ్మపడిశము, తలనెప్పి, వాయుప్రసెప్పులు, పోట్లు,
బెఱుకులు, చిల్లలు మొదలగునొప్పులకు దివ్యామృతము
చక్కని దబ్బీతో సహా వెల రూ. 0-10-0; డబ్బె 1-కి రూ. 6-0-0 పోస్టాఫీసుల వెలు.

అమృతాంజనం డిపో, }
109, ఫ్రెరిరోడ్డు, బాంబాయి.
6, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

Printed and Publisher By K. Nageswara Rao at the Andhra Patrika Power Press, 7, Thambu Chetty St. MADRAS.